

OFFICERSTIDNINGEN

MEDLEMSTIDNING FÖR
OFFICERSFÖRBUNDET
NR 9 | 2012

Försvarets
sjukvård
operativ om
fem år

SIDAN 16

KRITIK MOT FÖRSVAR- BEREDNINGEN

SIDAN 28

Generalläkaren
larmar om brister

SIDAN 6

Dansk ÖB söktes
på annons

SIDAN 10

REGERINGSBESLUT:

Nytt stålbad befaras

SIDAN 4

RÅD TILL FÖRSVAR-
BEREDNINGEN:
Glöm inte sjöfarten

SIDAN 26

28

LEDARE

3 Regeringens tidspress ger dåliga underlag

NYHETER

- 4 Regeringen pressar försvaret om ekonomin
- 5 Många skulle sluta om de kunde
- 6 Oklar ledning av försvarsmedicinen får kritik
- 7 Ny funktion ska ge fler jobb
- 8 Insatsförbanden saknar redundans

REPORTAGE

- 10 Dansk ÖB söktes via annons
- 12 Militär personal missar fonder för miljoner
- 14 Rals-pengar gav kurs i träningsmetodik

FÖRBANDSBESÖK

16 Försvarsmedicincentrum

ANALYS

26 Glöm inte sjöfarten

DEBATT

28 Beredningen gynnar inte riksdagens arbete

FÖRBUNDSNYTT

- 30 Officersförbundet inte lika starkt
- 31 Varning för frånvaro vid rehabilitering
- 32 Kolla dina medlemsuppgifter
- 33 Ny bättre sjukvårdsförsäkring från 2013

INSÄNDARE

- 34 Replik om specialistofficerarnas löneläge
- 35 ÖB:s mest korkade beslut

10

35

> Som riksdagsledamot hade jag ingen möjlighet att inom utskottets arbete ställa frågor eller kritisera beredningens båda rapporter.

Rolf K Nilsson om den förra försvarsberedningen.

> **PRESIDIUM**

FÖRBUNDSORDFÖRANDE:

Lars Fresker. Tel: 08-440 83 47,
Mobil: 0706-28 25 81
lars.fresker@officersforbundet.se

1. VICE FÖRBUNDSORDFÖRANDE

Johnas Mård. Tel: 0455-853 27,
Mobil 0703-20 23 49
johnas.mard@officersforbundet.se

2. VICE FÖRBUNDSORDFÖRANDE

Maria von Below. Tel: 0920-234 000
maria.vonbelow@officersforbundet.se

> **FRÅGOR**

Frågor kring medlemskap, medlemsuppgifter och försäkringar

Susanne Bredberg och Monica Hornegård
08-440 83 30. Telefonstängt onsdagar och fredagar

Frågor kring löne- och anställningsvillkor, rättshjälp, facklig utbildning mm

Ombudsmän Medlemsstöd: 08-440 83 30

Frågor kring information, press och hemsida

Daniel Skoglund 08-440 83 49, 076-525 40 85
Eva Langlet 08-440 83 34, 070-654 45 00

> **REDAKTION**

OMSLAGSBILD

Foto: Johan Lundahl – FBB

**ANSVARIG UTGIVARE/
CHEFREDAKTÖR**

Daniel Skoglund 076-525 40 85
daniel.skoglund@
officersforbundet.se

REPORTRAR

Linda Sundgren 0708-20 39 88
linda.sundgren@officersforbundet.se

ADRESS

Förbundskansli/tidningsredaktion
Box 5338, 102 47 Stockholm
Besöksadress: Sturegatan 15, 4tr

TELEFON

Växel 08-440 83 30

FAX

08-440 83 40

ANNONSER

Irmér Media AB, 08-742 10 08
info@irmermedia.com
Annonser bokas senast 1 vecka
före redaktionellt manusstopp.

LAYOUT

Produktionsdesign AB

TRYCK

Ljungbergs tryckeri,
Klippan

MANUSSTOPP

Officerstidningen
Nr 1, 15 januari
Nr 2, 26 februari

INSÄNDARE

Insändare som överskrider
3500 tecken inklusive
blanksteg tas ej emot.

Eftertryck utan skriftligt tillstånd
från redaktionen förbjudes.

Insändare skickas till:
daniel.skoglund@
officersforbundet.se

Regeringens tidspress ger dåliga underlag

För några veckor sedan hade Officersförbundet tillsammans med de andra nordiska officersförbunden en samling där vi diskuterade den militära professionen. Vid ett av passen deltog Professor Dandeker från Kings College och pratade om vad han ansåg karakteriserade den militära professionen.

Dandeker menade bland annat att ett utmärkande drag för den militära professionen var att alltid lösa uppgiften. Det är något som vi som militärer känner igen och är stolta över. Tyvärr riskerar det draget att bli en belastning och något som riskerar framtiden för Försvarsmakten när de nu löser den senaste pålagda uppgiften – Regeringsbeslut 7, RB 7.

För lite tid

RB 7 innebär i korthet att Försvarsmakten före den sista februari ska redovisa siffror på längden och tvären både bakåt och framåt i tiden. Det handlar till exempel om att redovisa vilka konkreta åtgärder Försvarsmakten bedömer vara nödvändiga att vidta för att hålla sig inom anslagsramen samtidigt som man klarar av att utföra de uppgifter och upprätthålla den operativa förmåga som riksdag och regeringen ålagt Försvarsmakten. Man ska också precisera hur man bedömer kostnadsutvecklingen från 2008 till 2019.

Tidsramen för detta arbete är oerhört snålt tilltagen. Och jag tycker inte att motiven till de korta tidsförhållandena håller. Motiven till denna brådska är, som jag fått redovisat för mig, tudelade – dels ska delar som berör 2014 in i den ordinarie budgetprocessen och dels ska underlaget in i försvarsberedningens arbete.

Mig veterligen finns det inget motsatsförhållande mellan dessa uppgifter utan det borde gå att ha olika tidsförhållande för de olika delarna. Åtgärder som påverkar nästa år kan naturligtvis inarbetas i det ordinarie underlaget, BU 14. Övriga uppgifter, som ska ligga till grund för Försvarsberedningens arbete som först den 1 juni 2013 ska lämna sin omvärldsanalys

och därefter fortsätta arbetet med det övriga uppdraget, behöver ju inte stressas fram till slutet av februari.

Ett slag i ÖB:s ansikte

Risken är att Försvarsmakten återigen måste skynda fram underlag som inte är tillräckligt underbyggda och därför inte heller kommer att kunna användas för vidare planering utan kommer att glömmas bort. Eller så kommer dessa siffror felaktigt att tas för väl utredda och underbyggda sanningar. Inget av dessa två scenarier är något bra alternativ. Försvarsmakten måste kunna stå för varenda siffra som lämnas in annars är risken stor att underlaget motverkar sitt syfte och slår tillbaka mot Försvarsmaktens trovärdighet. Naturligtvis ska uppgiften lösas men med kvalitet – och det kräver att mer tid kan avsättas för arbetet

Det är respektlöst av regeringen att lägga en sådan omfattande uppgift utan reell möjlighet att kunna utföra ett bra jobb på Försvarsmakten. Uppdraget genomsyras dessutom av att personalen verkligen ses som en kostnad. Att det är personalen som är en förutsättning för att förverkliga de uppgifter som ställs på Försvarsmakten verkar man förtränga. RB 7 är ett slag i ansiktet på Försvarsmakten i allmänhet och på ÖB i synnerhet.

Dags för rundresa

En annan del i RB 7 som förvånar mig är att man nu också efterfrågar alternativa metoder för att rekrytera och utbilda officerare. Man vill se olika utbildningsvägar, internationella samarbeten och ett ökat inslag av akademisk utbildning. Vi står mitt i en omvälvande försvarsreform där vi

frångått värnplikten, infört ett två befälssystem och nu övergår till ett insatsförsvaret. Borde man inte då vila på hanen och låta de nya systemen börja fungera innan man börjar ifrågasätta en

officersutbildning som i grunden fungerar.

Självklart håller jag med om att resultatet av en utbildning ständigt ska utvärderas och jämföras med det efterfrågade. Vi inom Officersförbundets följer också utvecklingen och diskuterar vad framtidens yrkesofficers roll ställer för krav. Så det handlar inte om att vi läser oss fast i gamla system men allt ska inte förändras på en och samma gång.

Nästa år provar Officersförbundet ett nytt grepp på vår utbildningsverksamhet. Vi minskar antalet centrala kurser som genomförs i Stockholm till förmån för utbildning, möten och andra aktiviteter ute på förbanden. Under året besöker förbundsstyrelse och kansli 12 olika orter under 1–3 dagar för ett gemensamt utbyte av kunskap och erfarenheter. Då hoppas jag att ni medlemmar kommer att delta och ge er syn på såväl försvarets, yrkets och förbundets framtid.

Som sagt – Det är viktigt att behålla lugnet och inte ånyo pressa fram underlag till vilket pris som helst.

Med en förhoppning om en God Jul och ett Gott Nytt År.

Foto: Cecilia Larsson

STOCKHOLM 7 DECEMBER 2012
LARS FRESKER, FÖRBUNDSORDFÖRANDE

KANSLIET

Förbundsdirektör

Peter Löfvendahl
Arbete: 08-440 83 56
Mobil: 070-580 51 07
peter.lofvendahl@officersforbundet.se

Kamrer Susanne Skäfte

Assistent

Barbro Kristiansson
Berit Fekete

Ombudsmän

Pelle Avelin, Patrik Larsson
Conny Jansson, Mikael Boox
Mikael Kenttälä, Fredrik Norén

Medlems- och försäkringsservice

Monica Hornegård
Susanne Bredberg

Förhandlingschef

Niklas Simson

Informations-, press och webbansvarig

Daniel Skoglund

Informatör/Redaktör

Eva Langlet

Officersförbundets

förtroendevalda revisorer

Torbjörn Ekelund
Per Thulin

Adress

Officersförbundet
Box 5338, 102 47 Stockholm

Telefon

08-440 83 30

Fax

08-440 83 40

E-post

kansliet@officersforbundet.se

Regeringen pressar försvaret om e

Regeringen har krävt att Försvarmakten ska precisera det kommande ekonomiska underskott som myndigheten larmade om i april. Försvarmaktens ledning jobbar just nu under hård tidspress för att leverera svar.

Vissa befarar ett nytt stålbad, men försvarsministern menar att uppdraget endast är ett nödvändigt arbete för att djupanalysera kostnadsutvecklingen.

Uppdraget från i oktober heter Regeringsbeslut sju. Bakgrunden är det underlag som Försvarmakten presenterade i april som framhöll ett underskott i materielbudgeten på cirka 25 miljarder fram till 2022, plus fem miljarder för beslutet om uppgradering av stridsflygplanet Jas, plus drygt en miljard årligen från 2019 för personalkostnader.

– Vi välkomnar att regeringen tog vårt underlag från april på allvar.

Däremot är det ett omfattande arbete att ge svar på samtliga frågor och vi tycker att det är orimligt lite tid vi fått för leverans. Men det är den tid vi fått, så vi jobbar utifrån det, säger Jan Salestrand, chef för Försvarmaktens ledningsstab.

Undersöka allt

Regeringsbeslutet innehåller en lång lista på vad som ska analyseras. Dels handlar det om att detaljerat redovisa den bedömda kostnadsutvecklingen, samt ge förslag på hur kostnadsökningarna kan hanteras

Försvarsdepartementet kräver tydliga exempel på kostnadsutvecklingen.

Foto: Lars Hagberg

Jan Salestrand

Foto: Zarah Jonsson

utan att budgeten ökas. Försvarmakten ska bland annat undersöka effekterna av: Förändrad officersutbildning, ytterligare förändringar i stödverksamheten, färre officerare, färre konsulter, förändrad organisation, med mera.

Försvarsminister Karin Enström säger sig ha uppfattat Försvarmaktens signaler på att ekonomin inte håller på sikt, men köper inte april-underlaget rakt av.

– Det är inte självklart för mig att dra de slutsatserna. Vi ser inte samma saker. Men därför är det viktigt att göra det här i dialog och inte bara skicka skrivna papper till varandra, säger hon.

Under arbetets gång kommer det att ske regelbundna kontakter mellan försvarsdepartementet och försvaret där man ska försöka delge varandra vilken bild som finns hos varje part och jämföra från vilka fakta de olika bilderna kan komma.

– Det jag vill trycka på är att vi även bett om en detaljerad utveckling av bedömningar av kostnaderna för personal, säger Karin Enström som i sammanhanget även framhåller de 200–300 miljoner som regeringen skjutit till försvaret på årlig basis.

En delredovisning ska ske den tionde december, uppger både försvarsministern och försvarsmaktens ledningen.

– Det kommer inte att bli någon skriftlig redovisning den tionde. Vi kommer inte att ha kommit så långt då att vi kan redovisa några konkreta slutsatser, säger Jan Salestrand.

Det som kommer att ges är en muntlig beskrivning av hur långt arbetet kommit.

Nya nedläggningar

I bloggosfären har vissa oroat sig för att regeringsbeslut sju är starten på ett nytt stålbad för försvaret.

Speciellt då Försvarmakten ska redovisa hur man kan spara pengar i organisationen, befaras nya förbandsnedläggningar. Nya nedläggningar löser inte problemen, anser försvarsmaktens ledningen.

– Det finns inte längre några stora pengar att spara i vår grundorganisation. Det kostar att lägga ned verksamhet och flytta den, säger Jan Salestrand.

Försvarmakten ser inte heller några anledningar att förslå förändrad insatsorganisation.

– Vi kommer inte att föreslå några neddragningar. De utgångspunkter vi har är att vi ska leverera det som beställts i försvarsbeslutet från 2009. Det beslutet baserade sig

Karin Enström

Foto: Regeringskansliet

> NOTISER

SPLITTRAT UTSKOTT VILL BEVARA SWEDEC

Totalförsvarets ammunitions- och miniröjningscenter blir kvar. Det blev resultatet av försvarsutskottets omröstning kring försvarsbudgeten för 2013. De

fyra allianspartierna reserverade sig mot beslutet. Utskottet beslutade även att stridsflygplanet Jas ska uppgraderas. Miljöpartiet och Vänsterpartiet

reserverade sig mot förslaget om Jas-uppgradering. Beslut om budgeten skulle fattas av Riksdagen precis efter detta nummers tryckning. (DS)

FÖRSTUDIE AV NY SO

Regeringen beslutade i oktober att försvaret får inleda förstudier för soldatutrustning tillsammans med ett antal EU-länder. De aktuella länderna är Finland, Frankrike, Por-

konomin

Fakta: 27-april underlaget

Regeringsbeslut 7 är ett svar på Försvarsmaktens underlag till regeringen från 27 april i år. Där beskriver försvaret sin syn att det från 2015 saknas 2 miljarder årligen för att modernisera och anskaffa en lång rad materielsystem. Vidare beräknas det fattas drygt en miljard kronor årligen från 2019 för att finansiera personalkostnader. Försvarsmaktens svar ska slutredovisas 11 februari 2013.

på dåvarande omvärldsanalys. Nu har vi en försvarsberedning som ska komma med en ny bedömning, men försvarets uppfattning är att det finns ingenting som har rört sig i en positiv riktning, sedan dess, som skulle motivera en lägre svensk försvarsförmåga. Det är vårt uppdrag att redovisa de operativa konsekvenserna av en prolongerad ekonomisk ram. Sedan får det bli en politisk fråga att ta ställning till konsekvenserna av det, säger Jan Salestrand.

Karin Enström vill inte spekulera i om det inom moderaterna, eller regeringen, finns ett stöd för ökade resurser för försvaret om det skulle visa sig nödvändigt.

– Om jag talar för hela regeringen: Det här måste bedömas som andra politikområden. Men som högste företrädare kommer jag självklart att tala för mitt politikområde. Men då måste vi veta: Hur kommer behoven att utveckla sig? Stämmer det här [som FM sagt]? Om det är så, vad får det för operativa konsekvenser? Vi måste göra det här arbetet i en ordnad process för att få veta svaren, säger hon.

DANIEL SKOGLUND

Universitetsrapport jämför uniformsyrken: Militärer gillar jobbet men vill sluta

Militärer är stolta över sitt arbete och tycker om det de gör. Men över 80 procent upplever organisationsförändringar som stressande och många skulle byta jobb om de kunde.

Uppgifterna är hämtade ur en rapport från Uppsala universitet om låggradig, yrkespåford stress hos uniformsklädd personal. I studien, som publicerades i oktober, har frågor om hälsa, arbetsorganisation, stress och prestation ställts till 3 600 anställda inom Försvarsmakten, Tullverket, Kustbevakningen, Polisen och brandförsvaret. Resultatet visar att uniformsklädd personal i högre grad än andra yrkesgrupper är stolta över sitt arbete. Man trivs med det man gör och bland försvarets anställda uppges 95 procent att de gillar sitt jobb.

Relationer påverkas

Men undersökningen avslöjar också en utbredd oro på grund av omorganisationer och ändrade arbetsuppgifter.

På frågan om organisationsförändringar bidrar till stress svarade 83 procent av de försvarsanställda ”stämmer helt och hållet eller ganska bra”. Mer än var tredje känner också oro inför förändrade arbetsuppgifter och det är de högsta siffrorna bland samtliga undersökta yrkesgrupper.

– Det här tyder på att ledningen inte skapat acceptans för de förändringar som pågår. Vi har inte råd att ha så många som är rädda och oroliga inför förändringar, det påverkar vår effektivitet, säger Försvarsmaktens huvudskyddsombud Per-Erik Gustafsson.

Fyra av tio svaranden anser att yrkespåford stress påverkar deras arbetsprestationer negativt; runt 25 procent upplever att det även inverkar på deras privata relationer. Polisen har störst problem med detta medan försvaret ligger som nummer två. På frågan om det finns en tydlig strategi på arbetsplatsen för att hantera stress ligger försvaret under genomsnittet bland de undersökta grupperna. Försvarsanställda är också något sämre än övriga på att prata med kollegor eller närstående om de upplever problem. Däremot är man dem som har bäst relation till sin närmaste chef.

Röker och dricker

Yrkespåford stress leder ibland till negativa hälsoeffekter. Enligt studien sover hälften av de drabbade sämre. Bland de försvarsanställda upplever var femte att stress orsakar ångest och liknande symtom, några procent lider av mardrömmar och drygt var tredje har problem med koncentrationsförmågan.

– Vi är ute på insats under

begränsade perioder och resten av tiden är vi hemma och övar. Vårt resultat borde därför vara bättre jämfört med de andra yrkesgrupperna som är mer frekvent utsatta, säger Per-Erik Gustafsson.

16 procent av försvarets anställda uppges att de missköter sin hälsa på grund av jobbrelaterad stress. Fyra procent röker mer och 2,5 procent uppges att det ökar deras alkoholkonsumtion. Det är näst högst jämfört med övriga studerade grupper. Däremot ligger försvarsanställda lägst när det gäller att ta ut sjukdagar för att återhämta sig från yrkespåford stress.

43 procent

– Jag tror att vårt uttag av ledighet inte alltid syns. Det finns lite av en svartaboks-mentalitet där man tar kompedigt med chefens goda minne utan att det nödvändigtvis dokumenteras, säger Per-Erik Gustafsson.

På frågan om man skulle sluta sitt arbete om man hade möjlighet svarade 43 procent av de FM-anställda ”stämmer helt och hållet eller ganska bra”. Det är de högsta siffrorna bland samtliga tillfrågade. Samtidigt svarar en majoritet att de sannolikt kommer att stanna inom yrket i minst tio år eller fram till pension.

LINDA SUNDGREN

Mätningar av tungmetall vid skjutbanor

Dammhalten vid skjutbanor ska mätas under 2013, enligt beslut från säkerhetsinspektionen. Det är förekomsten av tungmetaller som ska kontrolleras. Mätningarna ska genomföras vid inomhusskjutbanor

och anläggningar för strid i bebyggelse (SiB). Tidigare mätningar från 2005 har visat att halten tungmetaller ligger under, eller i något fall tangerar, dagens gränsvärden. Behovet av nya mätningar motive-

ras av att soldater och sjömän i ett anställt försvar kommer att utsättas för eventuellt damm vid fler tillfällen jämfört med värnplikten.

DANIEL SKOGLUND

LDATUTRUSTNING

tugal, Rumänien, Spanien, Tyskland och Österrike. Samarbetet sker inom ramen för den Europeiska försvarsbyrån EDA. Förstudien får högst kosta 3,5 miljoner. (DS)

FÖRSVARET OMBEDS STÖDJA PÅ KEBNEKAISE

Statens fastighetsverk har under november frågat försvaret om möjligheterna till fortsatt stöd med stödsatsen på Kebnekaise på olycksplat-

sen för det norska Herkulesplanet som havererade 15 mars. Statens fastighetsverk företräder staten som äger marken på platsen. Försvarsmakten

stöttade vid städningen av olycksplatsen fram till augusti 2012 då vädret förhindrade fortsatt verksamhet. Högkvarteret bereder förfrågan. (DS)

Oklar ledning av försvarsmedicinen får kritik

I december förra året visade generalläkarens granskning av Försvarsmaktens hälso- och sjukvård stora brister i hur verksamheten leds.

Personal inom försvarsmedicinfunktionen vidimerar bilden av problem med hur verksamheten leds. Ett år efter granskningen synes mycket lite ha hänt, enligt generalläkaren.

– Vi är bekymrade över Försvarsmaktens attityd och svar på vår granskning, säger Per Jakobsson, som jobbar på generalläkarens tillsynsenhet med granskning av Försvarsmaktens hälso- och sjukvård.

Rostig utrustning

Generalläkaren riktar framförallt kritik mot att de aktörer som finns i Försvarsmakten inte har tydliga ansvarsfördelningar och styrningar. Det är en lång rad avdelningar som delar ansvaret: Logistikavdelningarna på produktionsstaben, insatsstaben, armétaktiska staben, Försvarsmedicincentrum, Försvarshälsorna och insatsförbandens sjukvårdsorganisation, med flera. De oklara ansvarsförhållandena fortplantar sig ut i organisationen. Vid inspektionen i Afghanistan 2011 upptäckte man följande: *”Rekryteringsproblemet har gjort att beredskapen kan upprätthållas endast en del av tiden. Vid inspektionen saknades inte bara kirurg, utan även andra befattningshavare. Vidare framkom att operationsinstrument rostade sönder och inte går att använda.”*

– Är det inte är ordning och reda upptill i systemet blir det inte ordning och reda längst ned.

Per Jakobsson

Problemen fortplantar sig ända ned på golvet, säger Per Jakobsson.

Han tillägger dock att generalläkaren nu anser att den medicinska förmågan i Afghanistan är godtagbar. I granskningen av förbandet FS22 i år hade verksamheten förbättrats på nästan samtliga punkter jämfört med 2011. Materielunderhållet fungerade, bemanningen och den medicinska evakueringen var tillfyllest.

Avvikande avvikelser

Vid koncerninspektionen förra året genomfördes ett flertal samtal med försvarshälsorna ute i landet. Då framkom att det i praktiken inte gjorts några avvikelserapporteringar trots att rutiner finns.

– Jag genomförde själv samtal med personal ute. De berättade en massa saker som gått fel eller som inte fungerade. Med min bakgrund inom flygvapnet uppfattade jag att: det här är ju en avvikelse, och frågade om de hade rapporterat det. Men då svarade de nej. Det här påpekade vi i rapporten, men det avfärdades som grundlöst av

Foto: Privat

Försvarsmakten, en mycket konstig inställning. Man får inte förledas att tro att bara för att någon skrivit en order så blir det verklighet, säger Per Jakobsson.

Ökad granskning

Den nuvarande generalläkarfunktionen har sedan första april 2007, endast till uppgift att utöva tillsyn över myndigheten. Dessförinnan var generalläkaren även ansvarig för hela Försvarsmaktens hälso- och sjukvårdstjänst. Flera inom försvarsmedicinen som Officerstidningen talat med upplever att funktionen idag saknar någon som verkligen håller ihop trådarna och för funktionens talan centralt. Den nuvarande försvarsmedicinska avdelningen inom produktionsstabens logistikavdelning kämpar med flera andra avdelningar om påverkan och inflytande. En utveckling som Sture E Andersson, den siste generalläkaren med det gamla mandatet, delvis varnade för när han avgick 2006.

– Jag jobbade även under den gamla generalläkarfunktionen och kan säga att, fram till 2007, var tillsyn det som vi gjorde minst av. Idag är det endast tillsyn vi genomför och därför ger vi inte detaljerade rekommendationer och anvisningar kring hur förbättringsåtgärder ska genomföras. Vi ska granska, inte vara konsulter, säger Per Jakobsson.

Han är dock noggrann med att påpeka att det inte är personalen som gör att det brister:

– Det finns många kompetenta, duktiga eldsjälarna som gör bra saker därute, men verksamheten hänger inte ihop.

DANIEL SKOGLUND

Ur Generalläkarens koncerngranskning, daterad 2011-12-22

”Vid inspektionen saknades de personer på ledningsnivå inom HKV som har ansvar för de sakområden som Generalläkaren har tillsyn över. Däremot deltog personal från avdelningar längre ner i HKV:s organisation. Mot bakgrund av inspektionens syfte är det en brist att representanter för relevant ledningsnivå inte var närvarande vid inspektionens genomförande... Svårigheten att peka ut ansvariga i organisationen är en brist som kan utgöra en risk i verksamheten och det förefaller oklart om de representanter som deltog vid inspektionen de facto hade ett formellt delegerat ansvar. För Generalläkaren är det dessutom fortfarande oklart vem som har ansvaret för yttre miljö. Nyss nämnda förhållanden visar på organisationens komplexitet och bristande egenkontroll.”

Ur FM:s svar på Generalläkarens granskning av koncernen, daterad 2012-05-04

”FM ser allvarligt på en ryktesspridning som GL tillsyn tolkar som relevanta avvikelser. FM personal är instruerad att i alla lägen rapportera avvikelser i samband med sin verksamhet. GL Tillsyns påpekanden att ”kombinationen av underrapportering och avsaknad av central-system för uppföljning för att avvikelshantering inom FM hälso- och sjukvård fungerar bristfälligt” finner FM grundlös. GL tillsyn saknar helt bakomliggande dokumentation för sitt påstående.”

> NOTISER

ARBETSSKADORNA ÖKAR I FÖRSVARET

Antalet anmälda olyckor och sjukdomar hos soldater under insats har mer än fördubblats mellan 2010 och 2011.

Det visar färsk statistik från Försvarsmedicincentrum i Göteborg.

Buller- och belastningsskador samt fall dominerar bland anmälningarna.

Även arbetsskador bland FM-personal på hemmaplan har ökat kraftigt, hela 76 procent upp jämfört med 2010. Den totala skadefrek-

vensen bland försvarsanställda ligger därmed på 4,4 per 1000 anställda. Det är fortfarande lägre än riksgenomsnittet i Sverige som är 6 arbetsskador per 1000 anställda. (LS)

DEADLINE FÖR SVAR

Försvarsmakten ska senast första mars 2012 redovisa vilka åtgärder som vidtagits eller som ska genomföras med anledning av den rapport om vindkraft och militär flygverksamhet som Totalförsvarets forsknings-

Ny funktion ska ge soldater jobb

Bättre relationer och mer information ska göra det enklare för tillfälligt försvarsanställda att få civila jobb. Efter nyår drar arbetet på Högkvarteret igång med en ny funktion om tre personer.

En grundbult i Försvarets nya personalförsörjningssystem är tillfälligt anställda soldater, sjömän och gruppbefäl.

Arbetsgivarna tveksamma

Ambitionen är att år 2019 ha 9 500 personer anställda hos civila arbetsgivare som vid behov ska kunna skickas iväg på insats. Men på arbetsgivarsidan är man tveksam till systemet. I ett remissvar till regeringen förra året pekade Svenskt näringsliv på två stora stötestenar. Dels att personal försvinner från arbetet under perioder, dels att den civila arbetsgivaren i egenskap av huvudarbetsgivare har

Svenskt näringsliv tror att små- och medelstora företag har svårt att hantera tidvis tjänstgörande soldater och sjömän.

rehabiliteringsansvar efter en skada under utlandstjänstgöringen.

– Vi tror inte att det här kommer bli särskilt populärt bland arbetsgivarna, säger Lars Gellner på Svenskt näringsliv. Majoriteten av våra medlemmar är små och

medelstora företag och för dem kan det här bli mycket problematiskt.

För att förbättra relationerna mellan FM och civila arbetsgivare är en ny funktion under uppbyggnad på Högkvarteret (HKV). Den ska underlätta för tillfälligt

anställda att få civila arbeten, men också verka för karriärväxling.

– Funktionen ska arbeta mot de centrala arbetsgivare- och arbets- tagarorganisationerna. De ska också jobba på politisk nivå och stödja ÖB, säger Peter Öberg, stabschef vid Högkvarterets personalstab.

En del frågor tror han blir relativt enkla att hantera medan andra förmodligen kommer att kräva större insatser.

Civilt intresse i Skövde för soldater

I Skövde och Skaraborg har förband och lokala arbetsgivare gått samman för att bana väg för soldater på den civila arbetsmarknaden. Man har också skapat bättre förutsättningar för försvarsanställda som vill studera.

Från den civila arbetsgivarsidan deltar kommuner, landsting, ett par branschorganisationer och tre större företag (Volvo, Dafgård och Daloc). Målet är att underlätta för tidvis tjänstgörande och soldater på väg ut i det civila att få jobb.

– Det handlar om att matcha

kompetens mot behov, säger Mats Billing, HR-chef vid Trängregementet. Hos oss har vi fördelen att utöva civila kompetenser i uniform, som sjukvård och logistik. Dessutom har vi som alla andra förband soldater med personliga egenskaper som lojalitet, livserfarenhet och stresstålighet.

Inget konstigt

Kontakter har också knutits till högskolor samt yrkes- och vuxenutbildningar. Ambitionen är att soldaterna ska kunna påbörja, och i vissa fall också slutföra, en utbildning under sin anställning i försvaret.

– Soldaterna kan av naturliga skäl inte alltid närvara i undervisningen, men vi har hittat några utbildningar som högskolan anpassat efter soldaternas situation. Man skulle också kunna tänka sig att försvaret på olika sätt stödjer utbildning. Kanske kan man få lägga fyra timmar i veckan på studier eller få bidrag till kurslitteratur. En civil utbildning ökar anställningsbarheten och en ambitiös soldat skulle kunna läsa in en hel examen under sin tid i försvaret, säger Mats Billing.

LINDA SUNDGREN

Samordna förband

– Att ha personal som försvinner iväg ibland kanske kan vara besvärligt för en liten arbetsgivare att hantera, men hos de större, som Volvo, tror jag inte det blir några problem. Rehabiliteringsansvaret kan nog vara svårare för arbetsgivarna att ta till sig.

Den nystartade funktionen ska också hjälpa till att få fart på det lokala samarbetet mellan förband och arbetsgivare och se till att man jobbar enhetligt med de här frågorna i hela landet.

LINDA SUNDGREN

OM VINDKRAFT

institut redovisade den 30 november 2011. (se OT nr 9 2011) Möjliga åtgärder är bland annat ökad information och tydligare motiveringar till varför försvaret avstyrker vindkrafts-etablering på vissa platser. (DS)

AVVÄGNINGSBESLUT OM MARINT STÖDFARTYG

Försvarsmakten tillåts av regeringen att endast redovisa ett alternativ till stödfartyg till marinen. Tidigare var uppdraget att komma med fyra alternativ. FMV och Försvarsmakten har inte personal för att kunna genomföra

så många projekteringar. Vidare får man förlängd tid på sig. Datum för redovisning är nu 31 augusti 2013. Nuvarande plan är att införskaffa två nya marina stödfartyg. Fartygen ska vara så kallade derivat – vidareut-

veckling – av redan befintliga civila fartygsmodeller. Till följd av försvarets ansträngda materielbudget ska ÖB i december fatta ett avvägningsbeslut som kan påverka planerna för nyan-skaffning. (DS)

Förbandsröster om rapporten

Magnus Jönsson, flottiljchef tredje sjöstridsflottiljen

Speglar Riksrevisionens rapport läget på flottiljen?

– Ja, vi har ett fast antal rader i insatsförbanden. Varje vakans eller bemanningsuppdrag gör att det blir en lucka ombord. Vi har ungefär 30 vakanser i insatsförbanden och ungefär lika många bemanningsuppdrag, föräldraledigheter, sjukskrivningar eller liknande.

Magnus Jönsson

Innebär Försvarmaktens nya organisation 2013 (FM org 13) någon förändring för situationen?

– FM org 13 innebär inga större skillnader för oss. Vi har haft fler bemanninguppdrag under 2012 än vi får 2013. Läget nästa år kommer att vara som i år. Förhoppningsvis kan det bli lite bättre eftersom vi får ut nya yrkesofficerare på förbandet 2013.

Vilka kategorier är mest utsatta?

– Tidigare har vi mest haft brister på teknikersidan. Nu är det mer problematiskt på operatörssidan inom olika tjänstegrensbefattningar.

Skulle en utökning av personalramarna med cirka 30 befattningar lösa problemen?

– Ja och nej. Skulle vi få tillstånd skulle det vara möjligt att rekrytera några stycken operatörer ganska direkt. Vi har en liten kö med avgångna officerare som upptäckt att gräset kanske inte var så grönt på andra sidan. En utökning med trettio rader skulle kunna öka uteffekten, men vissa befattningar kommer att ta några år att fylla då du måste ha både utbildning och erfarenhet för att kunna ta dem, så det skulle ta tid.

Gabor Nagy, Flottiljchef F17

Speglar Riksrevisionens rapport läget på flottiljen?

– Ja, i stort gör den det.

Hur ser vakansläget ut?

– Vi har fullt upp att bemanna den befintliga organisationen och har till exempel endast 81 procents uppfyllnad av flygtekniker. Även i stridsflygdivisionen finns det brister i bemanningen.

Gabor Nagy

Innebär Försvarmaktens nya organisation 2013 (FM org 13) någon förändring för situationen?

– Vi har som exempel en minskning på flottiljstaben med 30 procent. Även om organisationen skulle vara uppfyllt finns ingen redundans. I en organisation där man vet att personalen kommer att vara föräldraledig, på bemanningsuppdrag, sjuk, på utbildning eller tjänstledig, borde man ju ha en buffert, men det har vi inte idag. Sedan är det ju en tolkning av hur stor del av förbandet man avser kunna nyttja vid ett och samma tillfälle.

Ser du någon ändring i bemanningsläget under 2013?

– Viss förbättring då vi har flera GMU-omgångar nästa år och förhoppningsvis kan rekrytera fler GSS (gruppchefer, soldater och sjömän). Vi försöker också få till en flygteknisk kurs på gymnasienivå i samverkan med Ronneby kommun i ett försök att på sikt komma till rätta med rekryteringsproblemen när det gäller tekniker. Det kan förhoppningsvis komma igång 2014.

Foto förbandsröster:

Pontus Krohn: Magnus Jir Lind/FBB
Magnus Jönsson: FBB
Gabor Nagy: FBB
Fredrik Bergman: FBB

Riksrevisionen: Insatsförbanden s

Marinen och flygvapnet lider av strukturell underbemanning, konstaterar Riksrevisionen. I sin rapport kommer den med kritik mot Försvarmakt och regering. Otydliga och motstridiga budskap om läget i insatsorganisationen försvårar insyn och beslut, menar man.

– Marinens och flygvapnets stående insatsförband måste bemannas bättre än i dag så att verksamheten är effektiv och uthållig och insatsförbanden tillgängliga och användbara, säger riksrevisor Jan Landahl i ett pressmeddelande.

Riksrevisionens främsta kritik är att marinens och flygvapnets insatsförband saknar en robust bemanning. Bristerna sänker förbandens tillgänglighet och förmåga och problemen verkar vara bestående. Vidare framhåller rapporten problem med att rekrytera och behålla vissa nyckelkompetenser, bland annat tekniker. Rapporten speglar läget den första mars 2012, innan omorganisationen mot FM org 13 startade.

– Införandet av FM org 13 riskerar att förvärpa läget eftersom stödorganisationen blir än smalare och fler tillika-uppdrag staplas på de som ingår i insatsförbanden, säger Peter Löfvendahl, Officersförbundets förbundsdirektör.

Olika bilder

Bilden av läget som både regeringen och försvaret ger om marinens och flyget är motstridig, menar revisionen. I vissa fall ges intrycket av att

Marinens korvetter har lägre tillgänglighet än

förbanden är stående och gripbara, i andra finns en mer problematiserad och nyanserad bild.

– Det är också nödvändigt att riksdagen informeras bättre om bemanningsläget, säger Jan Landahl.

Försvarmaktsledningen har framhållit att rapporten ger en ögonblicksbild av läget, men att kapaciteten kommer att förbättras varefter förbanden fylls med personal.

– Vi har mest prioriterat det som är här och nu och att vi skulle få igång reformen inom områden som till exempel anställda soldater och tillfälligt anställda soldater och då har vi haft ett tak på ekonomin som har satt gränserna, säger

> NOTISER

FÖRSÖK ATT SÄLJA KRIGSMATERIEL

Någon individ har försökt sälja kroppsskydd M90/94K på Tradera.

Tilltaget har anmälts till åklagarkammaren för säkerhetsmål i Stockholm av Säksam-sektionen i Malmö.

Säksam anmäler att kroppsskydd

utgör krigsmateriel, samt att inga dylika har sålts av försvarmaktens logistik, FMLOG.

Av anmälan framgår inte hur kroppsskydd kan ha hamnat i privata händer. (DS)

aknar redundans

Foto: Björn Westerdahl – FBB

kustbevakningens fartyg, enligt Riksrevisionen.

Anders Silwer, Försvarsmaktens insatschef, till TT

Värre inom flyget

Inom Flygvapnet är läget värre än inom Marinen, enligt revisionen. Värst är läget vid två av stridsflygdivisionerna. Även att flottan endast har en besättning per fartyg gör att fartygen får låg gångtid, jämfört med kustbevakningen.

Försvarsmaktsledningen välkomnar rapporten, men är irriterade över att inte fått presentera vilka beslut och avvägningar som ligger bakom läget i marinen och flyget.

– Just diskussionen kring att vi inte har dubbla besättningar

tycker jag blir fel. Situationen är ett resultat av medvetet fattade beslut. Tyvärr har vi tvingats prioritera mellan uthållighet och antal skrov och då har vi valt det senare, säger Jan Salestrand, chef för Försvarsmaktens ledningsstab.

Vidare anser försvaret att redundans inte kräver satsningar på kompletta extra besättningar

– Det handlar om att skapa redundans inom vissa nyckelkompetenser, inte nödvändigtvis att dubbla besättningarna, sade Anders Silwer, i samband med ett seminarium om Marinens utmaningar som arrangerats av Folk och Försvar.

DANIEL SKOGLUND

TOLKUTREDNING UNDER 2013

Tolkskolan på Försvarsmaktens underhålls- och säkerhetscentrum ska under 2013 utreda vilka språk som Försvarsmakten i framtiden behöver ha tolkar i. Tolkskolan bedömer att behovet av tolkar i språket dari, som talas i

Afghanistan kommer att nedgå i takt med att insatsen i Afghanistan minskar. Tillvidare föreslås att tolkar utbildas i språken arabiska och ryska. Militärtolkar är specialreservofficerare i dagens personalsystem. (DS)

Förbandsröster om rapporten

Fredrik Bergman, flottiljchef F21

Speglar Riksrevisionens rapport läget på flottiljen?

– Ja, de har helt rätt i att det inte finns marginaler för bemanningsuppgiften och annan frånvaro. Men jag vill betona att vi har ald-

Fredrik Bergman

rig har missat att leva upp till given beredskapsorder. Det klarar vi i år och det kommer vi att klara även nästa år, men trycker du på stora mobiliseringsknappen kommer du inte att se ett fullt uppfyllt förband på plattan, om vi inte får redundans i vår personalram med ett antal extrabefattningar. Men det är ju inte ett problem bara här. Det finns ingen höjdtagen för det någonstans i Försvarsmakten idag, uppfattar jag.

Innebär Försvarsmaktens nya organisation 2013 (FM org 13) någon förändring för situationen?

– Problemet är att vi har lika många bemanningsuppgifter men organisationen är betydligt mindre. Den ekvationen går inte ihop. Jag har personal som egentligen ska utbildas till de bristkompetenser vi har. Men de har kompetens som krävs inom bemanningsuppgiften och för att lösa uppgiften måste jag skicka iväg personalen på det istället. Det går att göra så, med det är inte långsiktigt hållbart.

Vilka kategorier är mest utsatta?

– Dels saknar vi ett femtontal tekniker där det inte finns någon att sätta på stolarna. Sedan är det brist på vissa kompetenser som bildtolkar och underrättelsepersonal. Dessutom tillkommer ett antal vakanser bland flygförare vid årsskiftet när några går som provflygare till FMV och Saab, eller annat. Tidigare hade vi fler förare i varje division, vilket minskades för att vi inte skulle behöva minska antalet stridsflygdivisioner. Skulle jag få fyra flygförare till i varje division skulle redundansen öka betydligt.

Pontus Krohn, stabschef Fjärde Sjöstridsflottiljen

Speglar Riksrevisionens rapport läget på flottiljen?

– Det jag sett i rapporten speglar läget hos oss.

Pontus Krohn

Innebär Försvarsmaktens nya organisation 2013 (FM org 13) någon förändring för situationen?

– I och med FM org 13 har vi fått minskat antal bemanningsuppgifter, men å andra sidan måste personalen i insatsorganisationen utföra uppgifter inom basorganisationen, vilket gör att vinsten så att säga äts upp. Det är allt från att lösa bevakningsuppgifter till att bemanna idrottshallar. I dagsläget har fjärde ett fåtal befattningar i basorganisationen, i övrigt består vi endast av befattningar i insatsförbanden.

Hur stor personalökning skulle ni behöva för att ha fyllda besättningar och samtidigt lösa uppgifterna i basorganisation och bemanningsuppgifter?

– Det skulle krävas femtiotalet personer för att klara uppgifterna i basorganisationen och bemanningsuppgiften och fortfarande ha hela besättningar. Men även med det tillskottet finns inget utrymme för beredskaps- eller ambitionshöjningar. Läget gäller både officerare och sjömän. Men vi uppfyller i nuläget dagens beredskapskrav, vill jag tillägga.

Hur ser vakansläget ut?

– Våra vakanser finns främst på röjdykar-, undervattensstrids- och teknikersidan. Men inom ett antal funktioner är vi väldigt smala, till exempel inom systemteknik. Försvinner någon, på grund av exempelvis sjukdom eller föräldraledighet, kan vi få begränsningar i vad vi kan göra med fartygen, eller i värsta fall få hålla fartyg vid kaj.

FORSVARSCHEF

Stillingen som forsvarschef er ledig til besættelse snarest.

Det er grundlæggende forsvarrets opgave at bidrage til at sikre Danmarks sikkerhed og suverænitet. Som led i varetagelsen heraf og med henblik på i øvrigt at fremme danske interesser indgår forsvarret som et helt centralt element i den aktive udenrigs- og sikkerhedspolitik, som regeringen ønsker at føre.

Der er samtidig bred politisk enighed om, at også forsvarret må yde sit bidrag til den genopretning af samfundsøkonomien, som regeringen tillægger den allerhøjeste prioritet.

Regeringen ønsker derfor en udvikling af forsvarret, der kan sikre dette, samtidig med at forsvarret opretholder sine egne til at spille en central rolle i den aktive udenrigs- og sikkerhedspolitik.

Forsvarret står således overfor væsentlige udfordringer i de kommende år i form af store krav om udvikling samt krav om, at opgaver løses på nye og mere omkostnings-effektive måder.

Hertil kommer, at der er iværksat et arbejde, hvor forsvarrets øverste ledelse må forventes at skulle gennemgå en omfattende modernisering og effektivisering med henblik på at imødekomme fremtidens krav. Der pågår i den forbindelse i øjeblikket et analysearbejde, som kan føre til ændringer i forhold til forsvarschefens organisatoriske placering og præcise ansvarsområde.

Kvalifikationskrav

Den kommende forsvarschef skal have en militær baggrund, stor indsigt i især forsvarrets operative virksomhed, ledelseserfaring på højt niveau samt erfaring i at indgå i internationale fora.

Den kommende forsvarschef skal tillige være en person, der er parat til at indgå i løsningen af forsvarrets udfordringer i de kommende år og konstruktivt bidrage til den udvikling og omstilling, som forsvarret og ledelsen heraf i den sammenhæng vil komme til at undergå.

Forsvarsministeriet opfordrer alle interesserede uanset alder, køn, race eller etnisk tilhørsforhold til at søge.

Den kommende forsvarschef forventes at besidde særdeles gode og klare kommunikationsevner.

Løn og ansættelsesforhold

Ansættelsesområdet er Forsvarsministeriet med tilhørende myndigheder og institutioner.

Ansættelsen sker på overenskomst, tjenestemandsel-ler tjenestemandslignende vilkår og må forventes at ville kunne ske på åremål. Stillingen er klassificeret som general/admiral i lønramme 41. Lønrammelønnen er 821.385,00 kr. årligt. Hertil kommer et topcheftilæg på 180.477,88 kr. årligt samt eventuelt kvalifikationstilæg. Åremålstilægget vil blive fastsat på baggrund af en forhandling mellem Forsvarsministeriet og den forhandlingsberettigede organisation.

Ansøgere skal kunne opnå sikkerhedsgodkendelse samt opretholde denne sikkerhedsgodkendelse under hele ansættelsesforholdet.

Der gøres opmærksom på, at man ved ansættelse bliver omfattet af lov om Forsvarets personel, hvilket blandt andet medfører forpligtelse til deltagelse i fredeskabende, fredbevarende mv. operationer.

Information

Nærmere oplysning om stillingen kan fås ved henvendelse til Forsvarsministeriets departementschef, Lars Johan Finsen, på telefon 33 92 25 00.

Ansøgning og ansøgningsfrist

Ansøgning vedlagt CV, anbefalinger og bedømmelser stiles til Dronningen og sendes til Forsvarsministeriet, Holmens Kanal 42 - 1060 København K, mrk. FC - Personalekontoret. Elektroniske ansøgninger sendes til fmn@fmn.dk, mrk. FC - Personalekontoret.

Ansøgningsfristen er mandag den 20. februar 2012, kl. 12.00.

DANSK ÖB SÖKTES VIA ANNONS

Det danska försvarsministeriet valde att använda en öppen rekrytering för att hitta en ny försvarschef. Uppdraget annonserades ut och för första gången användes en rekryteringsbyrå för att söka den mest lämpade utan snäv hänsyn till grad.

Danmarks nya försvarschef Peter Bartram, som tillträdde sin befattning 20 mars i år, har rekryteras i konkurrens med flera sökande. Enligt det danska Försvarsministeriet har det otraditionella tillvägagångssättet haft som syfte att hitta den mest lämpade personen utifrån intresse och motivation att ta sig an uppdraget. Försvarsoperativ- och ledningserfarenhet är egenskaper som satts före militär gradbeteckning.

Den danske socialdemokratiske försvarsministern Nick Hækkerup har understrykt att han ser den nya urvalsprocessen som nödvändig för att skapa bästa möjliga förankring och förutsättning för försvarschefen att leda försvaret.

– Vi har i grunden varken något emot att tjänsten har annonserats ut brett och publikt eller att man har använt en rekryteringsfirma. Men det vi är kritiska mot är att man från Försvars-

ministeriet lanserat tillsättningen som ett nytt grepp och som vi ser det, med ett särskilt underliggande syfte nämligen att ge officerskåren en knäpp på näsan, berättar Bent Fabricius, ordförande i HOD, Hovedorganisationen af Officerer i Danmark.

I UPPDRAGSBESKRIVNINGEN KRÄVDES att den nye försvarschefen skulle ha militär erfarenhet, ledningserfarenhet från hög nivå, erfarenhet av internationellt arbete och vara en skicklig kommunikatör.

Bakgrunden till det nya rekryteringsförfarandet är enligt Bent Fabricius även det faktum att Försvarsministeriet efter en rad uppsendeväckande avslöjanden varit under ett så politiskt, medialt och medborgerligt hårt tryck att det känt sig tvingat att agera öppet och brett vid sökandet av den nye försvarschefen. Den öppna rekryteringen kan uppfattas som en klar markering att Försvarsministeriet vill ha mer inflytande och kontroll över försvarschefens agerande, inte minst mot bakgrund av de senaste årens, i Danmark mycket uppmärksammade, försvarsskandaler av vilka flera lett till juridisk prövning. Ett ökat inflytande kan också bana väg för att Forsvarskommandoen och Forsvarsministeriet slås ihop till en enhet.

– Det är vi bestämt motståndare till eftersom den kommer att

försvaga den operativa ledningens manöverutrymme, understryker Bent Fabricius.

De skandaler som under senare år kopplats ihop med det danska Försvaret och Forsvarsministeriet är bland annat händelsen där uppgifter om hemliga försvarsoperationer i Irak läckts till media, påstådd medverkan till fångtortyr, vilseledande uppgifter om antalet gripna krigsfångar i Irak, Jægerbogssagen, en bok skriven av en jägarsoldat i Irak som Forsvarskommandoen försökte att få stoppad men misslyckades. I ett senare skede visade det sig att medarbetare i Forsvarskommandoen lämnat ut hemliga uppgifter till media och medverkat till en arabisk översättning av boken. Avslöjanden som lett till att både den tidigare danska försvarschefen och försvarsministern Søren Gade (Venstre) har lämnat sina poster i förtid,

Dessa händelser har gett både försvarspolitikerna och det danska försvaret ett fläckat rykte.

BENT FABRICIUS BERÄTTAR att den "headhuntingfirma" som medverkat i processen har även kontaktat civila företagsledare med reservofficersbakgrund vilket gett intrycket att man sökt brett och att den militära bakgrunden inte har haft avgörande betydelse för lämpligheten att utses till ny försvarschef.

– Detta har avisats från ministrarnas sida men bekräftas från de näringslivschefer som valt att träda fram och redogjort för att de kontaktats. Sammantaget skapar detta ett skimmer av osäkerhet av vad Forsvarsministeriet har för syfte med försvarschefsposten, ska den nu också vara "civil". Det vore olyckligt om den styrningsfilosofi som numera är gällande i Danmark "new public management" där allt ska kontrolleras in i minsta detalj, också ska omfatta försvaret. Vi accepterar att det finns en pågående diskussion mellan ministrar och

den yrkesmässiga militära professionen även om det i siste skedet är politikerna som bestämmer. Men det vi ogillar är att politikerna i allt större utsträckning klampar in på områden som ska hanteras av yrkesfolk och inte av politiker som om de betvivlar officerskårens yrkeskompetens. Rent militärso-cnologiskt är det ett tillstånd som inte gagnar försvarets arbetsuppgift och utveckling, menar Bent Fabricius. Han fortsätter:

– Enligt den information jag har fått har den luddiga rekryteringsprocessen medfört att en rad kvalificerade generaler och amiraler inte sökt posten som ny försvarschef eftersom de tolkat att det från ministrarnas sida finns ett starkt misstroende mot det danska försvarets toppskikt.

BENT FABRICIUS KLARGÖR att det finns en stark uppbackning för Peter Bartram inom försvaret.

– Han är känd för att vara en kvalificerad officer med modern ledningsstil och med bred operativ bakgrund. Svagheten kan vara att han inte deltagit i Forsvarskommandoen men kanske har detta argument talat till hans fördel hos försvarsministern, då han därmed inte har någon anknytning till de pågående skandalhistorierna (se ovan).

Bent Fabricius, ordförande i HOD

Foto: HOD

Brigadgeneral Peter Bartram gick före högre generaler vid utnämningen till ÖB.

Foto: Danska försvarsministeriet

HOD skulle gärna sett en process där alla kvalificerade sökte. Även om Peter Bartram har god uppbackning av de fackliga militära organisationerna finns det tvivel om urvalsprocessen verkligen har lockat samtliga kvalificerade aspiranter att söka.

– Jag tror det inte och nu får han leva med att ha rekryterats på andra egenskaper än de rent yrkesmässiga.

Enligt uppgift var det 17 sökande till posten.

Den 50-åriga Peter Bartram utsågs 20 mars till ny dansk försvarschef. Närmast kommer han från en tjänst som assisterande stabschef vid Natos Allied Command Transformation i USA.

HOD hade inget direkt inflytande eller någon närvaro i samband med rekryteringsarbetet.

– Det var vi inte nöjda med. Vi ska vara representerade i den grupp som har insyn i tillsättningen även om vi inte ska ha inflytande vem som slutligen väljs eftersom det helt och hållet är ett arbetsgivareansvar. Vi vill ha ökat inflytande och vi ska driva frågan mot ministeriet så att vi förhoppningsvis är med vid nästa försvarschefsrekrytering.

PETER BARTARAM SITTER på fem års mandat. Detta kan förlängas med tre år men inte mer. Han bär graden Brigadgeneral.

– Efter avslutad tjänst blir han förmodligen degraderad till Generallöjtnant.

Vad bör försvarsministeriet enligt dig ha lärt sig av den här rekryteringsprocessen, som man kan korrigerar inför nästa?

– Man borde på ett tidigare stadium förmedlat och klargjort vad som ligger bakom att man valt proceduren att använda en rekryteringsbyrå. Det kom som en överraskning. Slutligheten i processerna har tveklöst skapat en ökad misstro till försvarsministeriet bland officerskåren. Även om jag inte pekat på Peter Bartram som ny försvarschef är jag övertygad om att vi fått en bra försvarschef med god insyn i officerskårens arbete och förutsättningar. För försvarsministrarnas del har det säkert varit avgörande att kunna spela ut ett helt nytt kort på bordet vilket hade varit omöjligt med ett traditionellt anställningsförfarande.

Danska försvarscheferna sitter numera sällan uppdragstiden ut. Hur blir det för Peter Bartram?

–Jag tror att han blir kvar, avslutar Bent Fabricius.

JOHAN ERICHS
Frilansreporter

MILITÄR PERSONAL MISS

Det finns ett antal relativt okända fonder som Officersförbundet Framför allt handlar det om begravningspengar och stöd vid

OISF – Vill ge ekonomiskt stöd i nöd

Officerarnas Ideella Stödförening, OISF är en förening som startades 1917 av pensionerade officerare som ekonomiskt ville stödja arbetskamrater som av olika skäl hade råkat illa ut och då fått ekonomiska problem.

– Sedan har föreningen växt efterhand. Med cirka 45 donationer har vi dag ett kapital på knappt 65 miljoner, säger Mats Söderberg som är föreningens sekreterare.

Det kostar 500 kronor att bli medlem; en engångsavgift som ger ständigt medlemskap. Föreningen som har 2 200 medlemmar var tidigare bara öppen för officerare med lägst majors/örlogskapens grad. Från och med i år så är alla officerare i personalkategori OF välkomna. Och även om de allra flesta är födda före 1950 så

blir allt fler yngre officerare medlemmar.

– Vi ville modernisera och bredda verksamheten och anpassa oss efter Försvarsmakten. Officerare åker ut internationellt och kan komma hem skadade, handikappade och samhället kanske inte alltid ställer upp som det borde göra. Vår äldsta medlem är född 1911 och den yngste är född 1984, säger Mats.

Mats Söderberg

Foto: Privat

FÖRENINGEN HAR TRE olika former av bidrag: Bidrag ur kriskontot, ekonomiskt årligt bistånd och begravningsbidrag.

– Kriskontot kan man söka bidrag från när man av någon anledning råkat illa ut och behöver ekonomiskt stöd.

Nyligen stöttade vi en medlem vars barn blivit allvarligt sjukt och mamman blev tvungen att sluta arbeta. En annan medlem fick stöd när deras hus blivit skadat i samband med en storm och försäkringsbolaget bara gick in delvis, säger Mats Söderberg.

Ekonomiskt årligt bistånd betalas framför allt ut till änkor som har en låg inkomst och som är utan tillgångar.

– Den som är bidragsberättigad kan få upp till 20 000 kronor skattefritt per år. Det är mycket pengar för en änka som har 8 000 i månaden att leva för, säger Mats.

Det tredje bidraget, begravningsbidraget är, till skillnad från de två andra, inte behovsprövat utan går till medlemmarnas änkor eller underåriga barn. Det är samma belopp för alla, i år 12 000 kronor.

DET ÄR AVKASTNINGEN från föreningens kapital som styr hur mycket pengar som kan delas ut. I år har OISF delat ut ca 1,2 miljoner kronor i bidrag. En halv miljon har gått till begravningsbidrag, 644 000 i årligt ekonomiskt bistånd och 110 000 via kriskontot.

– Av de 70–90 medlemmar som avlider per år har ca 50 efterlevande änkor. Söker de inte själva begravningsbidraget så letar vi rätt på dem så att de får del av bidraget, säger Mats Söderberg.

Det primära syftet med föreningen är fortfarande att stödja medlemmar som har det svårt ekonomiskt. Men det finns också sociala och kunskapsbildande anledningar till att bli medlem. OISF har två årliga sammankomster, en på våren och en på hösten. Då man träffas för att umgås och för att lära sig något nytt.

– Vi försöker alltid ha ett aktuellt ämne. Vid senaste mötet så var försvarsministern där och föreläste om utvecklingen inom Försvarsmakten och de krav som organisationen ställs inför. Och tidigare har chefen för flygvapnet berättat om den svenska insatsen i Libyen, säger Mats Söderberg.

EVA LANGLET

KUNGAFONDEN

Syfte: Ger ekonomiskt stöd till personer som drabbats av sjukdom eller skada vid tjänstgöring eller i samband med tjänstgöring inom bland annat totalförsvaret. I första hand syftar fonden till att rehabilitera personer som drabbats av skada eller sjukdom men också till att förbättra möjligheterna för dessa till ett väl fungerande liv. Fonden lämnar även ekonomiskt stöd i samband med dödsfall.

Kapital: Det varierar med läget på börsen, i dagsläget handlar det om cirka 85 miljoner kr.

Vem kan ansöka om medel: Den som är i behov av ekonomiskt stöd på grund av skada, sjukdom eller dödsfall som inträffat under något av följande förhållanden:

- tjänstgöring till följd av totalförsvarsplikt
- annan utbildning eller tjänstgöring inom totalförsvaret som har direkt samband med respektive enhets/organisations försvars-, beredskaps- eller krigsuppgifter
- internationell insats/mission
- tjänstgöring under åren 1940-45 i nordiska förbandsenheter och stadigvarande bosatt i Sverige
- skada som inträffat under resa till och från plikttjänstgöring eller frivillig tjänstgöring inom totalförsvaret. Bidrag kan normalt inte lämnas för skada som inträffar under resa till och från arbete
- Dessutom kan den som - utan att tjänstgöra under något av dessa förhållanden - skadas, blir sjuk eller avlider till följd av åtgärder från någon del av ovan nämnda verksamheter komma ifråga

Ansökan kan inges av den skadelidande själv, anhörig eller ombud för dessa.

Hur söker man: Ansökan kan göras på blankett som finns på Kungafonden.se eller kan rekvideras från kansliet, tel 08- 405 26 05. Kungafondens styrelse sammanträder ca tio gånger per år och då behovsprövas varje inkommen ansökan.

AR FONDER FÖR MILJONER

ndets medlemmar och deras anhöriga kan söka pengar från sjukdom eller skada.

Understödsnämnden – Fyrklöver för kvarlevande

Försvarets understödsnämnd hanterar fyra stiftelser som Officersförbundet har blivit ålagda att förvalta. Den äldsta och största av dem är grevinnan Horns fond från 1858. De övriga är Ahlgrens fond från 1907, Cavallis fond från 1913 och Arméns understödsfond som består av 10 äldre fonder som slagits samman.

– Det huvudsakliga syftet är att ge änkor och barn till avlidna officerare ekonomiskt stöd men officerare kan i särskilda fall få bidrag, säger Sven Boman, sekreterare i Försvarets understödsnämnd.

Sven Boman

Foto: Privat

UNGEFÄR 30 PERSONER per år får någon form av bidrag. Antalet har minskat under senaste år. De fyra stiftelserna har alla lite olika skrivningar till vad och vilka som är berättigade stöd. Styrelsen vill modernisera och göra reglerna mer lika och öppna upp för att fler ska kunna söka bidrag.

– Vi har ansökt hos Kammarkollegiet om att få en likvärdig lydelse för alla fyra stiftelser, säger Sven Boman.

FÖRSVARETS UNDERSTÖDSNÄMND HAR ca 35 miljoner att förvalta. Grevinnan Horns stiftelse är störst med ca 25 miljoner och de övriga är värda ca fyra miljoner vardera.

– I fjol delade vi ut ca 900 000 kronor sammanlagt, varav 610 000 ur Grevinna Horns fond, säger Sven.

De allra flesta är efterlevande med låg beskattningsbar inkomst och liten förmögenhet. Man kan få bidrag under flera år men måste ansöka på nytt inför varje nytt år.

– Det handlar om 20 000–30 000 per år ungefär. Ibland mer, det beror på hur låg beskattningsbar inkomst man har, säger Sven Boman.

EVA LANGLET

OFFICERARNAS IDEELLA STÖDFÖRENING, OISF

Syfte: Ekonomiskt bistå behövande medlemmar samt deras änkor, änklingar och underåriga barn som är behov av tillfälligt eller långvarigt stöd samt begravningsbidrag.

Kapital: 65 miljoner.

Vem kan ansöka om medel: Medlemmar, efterlevande änkor (motsv) med låg pension samt underåriga barn.

Hur söker man: Blanketter och information finns på www.oisf.se

H.M. KONUNGENS MILITÄRHOSPITALS- OCH MEDALJFONDER

Syfte: Utdela stöd, 10 000 kronor skattefritt/år till behövande med låg inkomst, ca 12 000–ca 14 000 kr/månad och utan förmögenhet. Den som söker kan däremot äga bostadsrätt eller villa.

Kapital: Drygt 11 miljoner kronor.

Vem kan ansöka om medel: Efterlevande och barn efter avlidna yrkesofficerare av kaptens eller högre tjänstegrad (motsvarande enligt tidigare gällande befälsordning) vid armén, marinen eller flygvapnet.

Hur söker man: Ansökningsblankett finns att beställa från fondens sekreterare, Stiftelsen H.M. Konungens Militärhospitals- och Medaljfonder, Erik Danielson, Kungl. Slottet, 111 30 Stockholm.

STIFTELSEN FORTIFIKATIONS- OCH INGENJÖROFFICERARNAS UNDERSTÖDSFOND, STIFTELSEN FIUS

Syfte: Där ekonomisk nöd hotar, i första hand lämna understöd till anhörig efter avliden officer, som varit på stat vid förutvarande Fortifikationskåren (eller dess efterträdare) eller vid Ingenjörtrupperna, eller i andra hand till anhörig till svårt sjuk officer enligt ovan.

Kapital: Knappt en miljon. 80 procent av utdelningen går till bidrag.

Vem kan ansöka om medel: Aktiva eller fd aktiva fortifikations- och ingenjörofficerare.

Hur söker man: Annonser om stiftelsen finns bland annat i Tif, Tidskrift i Fortifikation. För att söka medel kontaktar man ordförande, Max Sandin, tel 08-640 32 08 eller sekreteraren Sten Nilsson tel 08-726 99 70.

FÖRSVARETS UNDERSTÖDSNÄMND

Syfte: Ge officerares änkor och barn ekonomiskt stöd i de fall de själva har låg inkomst och liten förmögenhet samt i särskilda fall officerare i behov av ekonomisk hjälp.

Kapital: Ca 35 miljoner.

Vem kan söka bidrag: Efterlevande till officerare och officerare.

Hur söker man: Skriv till Försvarets understödsnämnd c/o Officersförbundet, box 5338, 102 47 Stockholm.

Två veckors utbildning för att bli personlig tränare i Fustra-metoden bekostades med Bilaga tre-pengar. Bilden visar inte metoden.

RALS-PENGAR GAV KURS I TRÄNINGSMETODIK

Krängligt med ansökan men väl värt besväret. Så sammanfattar Torben Möller hur det var att söka pengar för kompetensutveckling från RALS bilaga 3.

Torben Möller som arbetar på TK SE, telekrisstödenheten på Ledningsregementet, är en av dem som ansökt och fått beviljat RALS bilaga 3 medel för att kompetensutveckla sig. I somras deltog han och en kollega i en två veckors utbildning för att bli personliga tränare i Fustra-metoden, en funktionell träningsmetod som används för att förbättra hållning, kroppskänedom och kroppens muskulatur genom framför allt balansträning.

– Syftet med utbildningen var att kunna bidra till en bättre friskvård inom Försvarsmakten, säger Torben Möller.

TORBEN MENAR ATT det finns allt för många dåliga ryggar och onda nackar bland kollegorna inom Försvarsmakten och hans kunskap därför kan komma till nytta. Det är en träningsform som är enkel och inte nästan inte kräver några redskap.

– Övningarna bygger på att man framför allt använder den egna kroppen. En kloss och en pinne är det enda man behöver komplettera med, säger Torben.

Än så länge tränar han bara de närmaste kollegorna på kontoret. Han får utöver sina tre egna timmars friskvård i veckan träna två av kollegorna på arbetstid. Och när någon kollega behöver rehabilitering så får han ägna mer tid åt honom/henne.

Men Torben vill gärna ägna mer tid åt att vara personlig tränare och sprida kunskap om Fustra-metoden. Och han går gärna en

fortsättningsutbildning i massage om det är möjligt att söka bidrag fler gånger.

– Om fler skulle träna på det här sättet med att balansera kroppen och använda musklerna på rätt sätt så skulle det skona många soldater från skador, säger Torben Möller.

TORBEN ÄR MYCKET nöjd med den utbildning han fick möjlighet att gå genom att ta del av RALS bilaga 3 medel. Han menar dock att det var krångligt att söka medel och att han fick fixa mycket själv med fakturahanteringen.

– Det tog lite tid och var inte helt enkelt att fylla i ansökan men jag är positivt överraskad över hur bra Prio sedan fungerade i sammanhanget, säger Torben.

EVA LANGLET

Torben Möller.

Foto: Eva Langlet

Fakta: Rals bilaga 3

Syftet är att genom kompetensutvecklande åtgärder öka den enskildes anställningsbarhet inom och utanför Försvarsmakten.

0,3% av lönesumman avsätts för lokalt aktivt omställningsarbete.

Medarbetare som varit anställd längre än ett år kan ansöka om Rals bilaga 3 medel.

Parterna ska gemensamt fatta beslut om åtgärder.

Varje förband, skola och centra förfogar över 3000 kr/årsarbetskraft för åtgärder.

Ökade möjligheter att få utbildning bekostad

Rals bilaga 3 är ett resultat efter avtalsrörelsen 2002 då parterna kom överrens om att minska de medel som avsätts till Trygghetsstiftelsen och istället införa medel som kan användas av de anställda inom Försvarsmakten som vill förändra sin karriär antingen inom FM eller för ett liv utanför Försvarsmakten.

– Tanken är att aktiviteter som genomförs med medel från Rals bilaga 3 ska gynna både den enskilde och arbetsgivaren. Det är i grunden din egen drivkraft som ska ligga till grund för kompetensutbildningen, säger Mikael Kenttälä, ombudsman på Officersförbundet.

Pengarna ska inte användas till att kompetensutbilda inom befintligt arbetsområde utan ska ge den enskilde något extra som gör det möjligt för honom/henne att söka ett annat arbete inom eller utanför Försvarsmakten.

DEN 1 JANUARI förändras riktlinjerna för Rals bilaga 3. Först och främst handlar det om att samverkan har tonats ned och att beslut ska byggas på konsensus mellan parterna.

– Det handlar om partsgemensamma medel och nu blir det tydligt att besluten också ska vara partsgemensamma, säger Mikael Kenttälä.

Nu ska man också kunna genomföra åtgärder för att kompetensutveckla en grupp. Det kan till exempel handla om att flera medarbetare önskar förbättra sin engelska och då kan man anlita

en lärare som kommer till förbandet och håller utbildning istället för att var och en går på kurs hos någon extern utbildningsanordnare.

EN ANNAN NYHET är att det numera går att genomföra aktiviteter med ralspengar på fritiden men att man då blir man förmånsbeskattad.

– Grundregeln är fortfarande att det är arbetstid som ska användas. Men att det finns en möjlighet att få bidrag till att kompetensutveckla sig på sin fritid, säger Mikael.

Hitintills har inte pengarna som avsatts i Ralsbilaga 3 utnyttjats fullt ut. Mycket beroende på att få har känt till möjligheten och medlemmarna har känt att de inte hinner med eftersom man har fullt upp med det dagliga arbetet. För att öka kännedomen ska information om RALS bilaga 3 och att det går att söka kompetensutvecklingsmedel ingå i alla utvecklingssamtal.

– Mer information tillsammans med möjligheten att utbilda sig på fritiden och det faktum att man inte längre behöver genomgå LOK-samtal vid ansökan innebär förmodligen att fler av våra medlemmar kommer att kunna ta del av bilaga 3, säger Mikael Kenttälä.

Mikael Kenttälä.

Foto: Ulf Lööke

EVA LANGLET

GE DITT FÖRBAND INFORMATIONS- ÖVERTAGET

I dagens komplexa konflikter är tillgång till information en ofta helt avgörande faktor. Med Saab's obemannade helikoptersystem Skeldar kan du nu rusta ditt förband med en helt ny förmåga att skapa informationsövertag.

Skeldar är ett autonomt flygande spaningssystem som kan förstärka både marina och landbaserade operationer med spaning, rekognosering, insamling och distribution av måldata, utvärdering av insatseffekter och mycket annat. Allt i realtid.

Den drygt två hundra kilo lätta helikoptern är mycket enkel att hantera och startar och landar på små ytor – ett fartygsdäck eller var som helst i terrängen. Den kan också hovra i timmar och genomföra sina uppdrag dag som natt, även i hårt väder och under usla siktförhållanden.

Skeldar flyger och är redo att ge ditt förband fördelarna av att ha informationsövertag – och ligga steget före.

ANTICIPATE TOMORROW ●●●●
www.saabgroup.com

SAAB 75 YEARS OF DEFENCE AND SECURITY

FÖRBANDSBESÖK

FÖRSVARETS SJUKVÅRDSTJÄNST FULLT OPERATIV OM FEM ÅR

Att lägga ner går fort. Att bygga upp tar tid. I alla fall när det gäller Försvarmaktens sjukvårdstjänst. Nu börjar den åter komma upp på fötter efter att ha fått en träff av den strategiska knock-ouden i början av detta årtusende.

– År 2000 kom den strategiska time-ouden. Vi sålde av allt och gav bort resten, säger Timo Strömwall, chef för den försvarsmedicinska enheten på Försvarsmedicencentrum (FömedC) i Göteborg, när han ska sammanfatta epoken.

En klassisk episod var när dåvarande statsministern Göran Persson i november 2002 sade att Sverige eventuellt kunde skicka ett militärt fältsjukhus till stöd för USA:s andra Irakkrig, varpå en förvånad ÖB svarade diplomatiskt till TT att ”just den förmågan kunde vara svår att ta fram i tid”. Under sista halvan av nittiotalet hade fältsjukhusen lagts i malpåse för att slutgiltigt avvecklas helt 2004.

Men den medicinska återtagningen inleddes tidigt efter avvecklingen. En av portalfigurerna för den nya militära sjukvårdsstrukturen är Leif Härdig, idag ställföreträdande chef för FömedC.

– När vi hade avvecklat fältsjukhussystemet fanns inga visioner, säger Leif Härdig.

Under 2000-talet gick Härdig och några kollegor igenom de militära medicinska erfarenheterna från bland annat Vietnam-, Afghanistan- och Irakkrigen. Ur den analysen byggdes det nuvarande systemet som fick klartecken av dåvarande ÖB 2004. Utgångspunkten för dagens system är dagens insatser, som ofta sker tillsammans med andra nationer, och att normalbilden inte längre är det stora fosterländska kriget.

– Före 2000 hade vi invasionsförsvaret och totalförsvaret. Hela landet skulle drabbas vid en krigssituation. Det fanns då undantag från den vanliga medicinska regleringen i fredstid eftersom vi skulle ha stor brist på medicinsk personal i krig. Därför tilläts lekmän med värnpliktig utbildning genomföra vissa medicinska åtgärder. En sådan metod är inte möjlig idag, speciellt då framförallt Nato har vissa krav på insatssjukvården. Då tolereras inte att Sverige avviker från dessa standarder, säger Leif.

– Vi tittade på de nya hotbilderna och vilka skador som dominerar. Den viktigaste faktorn är det förebyggande arbetet som ofta glöms bort. Det är där 80–90 procent av skadeutfallet ligger. Det handlar om att förhindra utbrott av egna epidemier samt bedriva fysisk träning och psykiskt förebyggande arbete. Stridsskador är de sista tio–tjugo procenten, säger Leif Härdig.

– Nu är det materiellt levererat. Vi har påbörjat utbildning och rekrytering av personal. Allt kommer att vara färdigt 2017–2019. Systemet är dimensionerat för dagens internationella insatsmiljö. Det kommer alltid att vara brist på sjukvård om vi möter en likvärdig motståndare i en konventionell konflikt. När nuvarande system är uppbyggt kommer det att kunna stödja förband upp till en brigad i storlek, säger han.

BORTA ÄR DET tidigare systemet med en kompanisamlingsplats för skadade och en bataljonsförbandsplats, där skadade först flyttades till en samlingsplats för skadevärdering, därefter eventuellt till nästa för ny bedömning. Numer är det patientens medicinska behov som styr var den hamnar.

– Idag är det sjuksköterskan eller läkaren på plats som avgör skadans art och som beslutar till vilken vårdnivå den skadade ska, om den ska direkt till avancerat sjukhus, eller om något annat kan vara aktuellt. Vi tittade på vad som räddar liv och minskar handikapp. Det är rätt åtgärd på skadeplatsen och snabb evakuering till kvalificerad vård. Inget system av mellanstationer som tidigare, säger Leif Härdig.

NÄR LEIF TALAR om invasionsförsvaret har han på fötterna. Under 70-talet började han som regementsofficer. På 80-talet lämnade han försvaret för att bli läkare. Under 90-talet tjänstgjorde han inom den civila sjukvården förutom perioder som reservofficer. I början på detta årtusende återkom han som yrkesofficer och läkare på heltid.

– Om jag får uttrycka mig hårt när det gäller omhändertagande av skadade: De som sprängs i bitar, de är döda. Vi måste fokusera på vad det är vi kan åtgärda. Det visar sig vid analys att det är extrema blödningar som är viktiga att åtgärda. Därför har vi gjort om den traditionella ABC-modellen för omhändertagande och lagt till ett E före, för Extrema blödningar. ▶

FÖRBANDSBESÖK

– De frågor vi har behövt besvara är: Vem ska utföra de initiala räddningsinsatserna, hur ska vi få de skadade från skadeplatsen, vart ska de transporteras och vem ska leda det hela. Och slutligen: Vad är det för medicinsk förmåga vi har råd att ha på plats? Vårt svar har blivit stridssjukvårdaren. Det är en stridande soldat, en kombattant utan rött kors, som är sjukvårdsutbildad under

sju veckor. Utbildningen består även i att förebygga skador och upprätthålla hygien, men fokus ligger på blödningskontroll och att skapa fria luftvägar, säger Leif.

I ambulansgruppen ingår sedan en sjuksköterska

med utbildning för att prioritera de skadade för vilka som ska transporteras till rätt instans.

– Den som kommer fram bestämmer. En sjuksköterska får genomföra vissa åtgärder om jag som läkare överlåtit rätten efter utbildning och att ha gett styrningar. Men det är fortfarande mitt ansvar som delegerande läkare. Mandaten i insats fungerar precis som på en akutmottagning i Sverige, säger Leif.

SJUKVÅRDSKEDJAN I AFGHANISTAN har varit i det mediala blickfånget sedan stridsfrekvensen där ökat. Reportrar har lyft fram den gyllene timmen inom vilken svårt skadade bör komma till kvalificerad sjukvård för att få goda chanser till överlevnad. Timmen har jämförts med de faktiska transporttiderna på näst

intill obefintliga afghanska vägar, eller reaktionstiden för ambulanshelikoptrar, som gjort transporttiden längre än en timme.

– Idag är sjukvårdstjänsten tillräckligt bra. Idag upprätthåller vi det tidsförhållanden vi har satt, säger Leif Härdig.

Men under 2005–2010 var läget inte lika bra, enligt Härdig. En av de viktigaste komponenterna i dagens system är den framskjutna kirurgitroppen som kan genomföra livräddande kirurgi nära stridsfältet innan helikopter eller ambulans kommer till platsen. Grunden till att Försvarsmakten hamnade snett i Afghanistan handlade om bristande rutiner, anser han.

– Innan vi går ut på en insats gör vi idag en operativ analys. Men vi måste även göra en bedömning ur det sjukvårdstaktiska perspektivet också inte bara den militäroperativa. Sjukvårdstjänsten skiljer sig från övrig logistik. Det skiljer sig från att köra bröd och ammunition. Det har Sverige också fått lära sig under den här insatsen, men det finns fler länder som tvingats dra lärdomar av Afghanistan avseende landets storlek och bristande infrastruktur. Jag hoppas att FM dragit rätt slutsatser och kommer att genomföra sjukvårdstaktiska analyser i framtiden. Det gäller att inte ha för små – eller för den delen för stora – resurser på plats, säger han.

I DEN SVENSKA politiska verkligheten finns flera saker som sällan direkt påtalas i debatten. En är att militära insatser med motiverade beväpnade motståndare, som i Afghanistan, leder till egna förluster. Vid skrivande av operationsplaner finns inom Nato en bilaga (annex Y) till huvuddokumentet där ett förlustbedömning kan göras. Ett sådant bedömning behövs för att utforma sjukvårds-

**DET ÄR EXTREMA
BLÖDNINGAR SOM ÄR
VIKTIGA ATT ÅTGÄRDA.**

Tänk på din trygghet. Det gör vi.

Vad händer med dig och din familjs ekonomi om du skulle råka ut för en olycka eller bli långvarigt sjuk? Officersförbundet har tänkt på dig och satt ihop ett försäkringspaket som skyddar dig.

Läs mer om dina medlemsförmåner på www.officersforbundet.se eller kontakta medlemservice på telefon 08-440 83 30.

och begravningstjänst, samt dimensionera resurser för omhändertagande av skadade och sjuka, samt även för att bedöma om en viss operation är värd priset jämfört med det satta slutmålet. Officerstidningen har inga uppgifter på hur ofta annex Y utarbetats under de senaste svenska insatserna. Tidigare fanns ett förlustberäkningssystem i Försvarsmakten, baserat på det konventionella kriget med invasionsförsvarets massarméer. Nu har en ny bedömandemall utvecklats på FömedC.

– Vi har gjort en värdering och tagit fram ett dokument. Det finns dock problem med prognosinstrumentet. Ju mindre förband du placerar in desto större blir osäkerheten. Brigadnivån är någon form av lägsta nivå för att ha någon säkerhet i bedömningen, säger Leif Härdig.

Sedan är metoden inte lätt att använda utan kräver en hel del underrättelser för att kunna ge någon form av precision, speciellt avseende moderna fjärrstridsmedel.

– Det finns flertal saker du måste veta eller bedöma: Hur erfarna är vi, vilken skyddsnivå har vi visavi de hot som finns? Vilken är motståndarsidans erfarenhetsnivå och materiel? När vi byggde vårt nuvarande instrument fanns det flera faktorer vi har haft svårt att få information om. Förlustsiffrorna från den irakiska armén har vi exempelvis inte lyckats få reda på, trots idoga försök. Därför vet vi inte riktigt hur anfall med kryssningsmissiler påverkar förlustsiffrorna. Vad som gäller för drönare finns det också väldigt lite underlag på, säger Leif Härdig.

En viktig demokratisk fråga är i vilken mån riksdagen får del i eventuella förlustbedömningar inför beslut om insatser. Försvarsmedicincentrums kompetens på området har hursomhelst hittills

Foto: Daniel Skoglund

Leif Härdig, ställföreträdande chef på Försvarsmedicincentrum.

inte direkt nyttjats inför insatser, även om Högkvarteret kan ha gett dragningar utan centrets vetskap.

– Jag förväntar mig att den politiska nivån får sådan information inför en operation, men jag vet inte om det görs. Jag har i alla fall aldrig blivit tillfrågad om att ge någon dragning, men det ansvaret ligger å andra sidan på Högkvarteret, säger Leif Härdig.

DANIEL SKOGLUND

karriär **kids** **teknik** **miljö** **säkerhet**

Vilken är din kombination?

Våra kunder efterfrågar överlägsna lösningar och en ödmjuk attityd. Vi levererar både och. Vi har valt att kalla det vår kombinationskraft.

VÅRA TEKNIKKONSULTER VÄSSAS genom kvalificerade uppdrag och unika kompetenssyn, där de mjuka delarna är lika viktiga som de tekniska tillsammans med verksamhetskunskapen. Det gör att vi erbjuder konsulter med både hjärta och hjärna.

Förra året passerade vi en miljard i omsättning, ökade med fler än 100 konsulter och startade ett utvecklingscenter i Trollhättan. I år förvärvade vi Sörman Information, konsulter inom teknisk informationshantering.

Nu fortsätter vi resan – tillsammans med dig.

VI SÖKER KONSULTER inom verksamhetsanalys och modellering, validering av system, teknikinformation, informationssäkerhet, systemsäkerhet, diagnostik, test, kommunikation, inköp och ILS. Vi söker också verksamhets-kunniga inom FM lednings- och kommunikationssystem IO14.

LÄS MER och lämna din CV på combitech.se/jobb

VI ÄR ALLA KONSULTER PÅ COMBITECH – ett av Sveriges största konsultföretag som kombinerar teknik, miljö och säkerhet. Vi finns på 20 orter i Sverige, och har även kontor i Norge.

COMBITECH

FÖRSVARETS SJUKVÅRD BEROENDE AV CIVILA

Försvarets förmåga att ge kvalificerad sjukvård under insats, kris och krig är intimt kopplad till den civila sjukvården. Efter att totalförsvaret och värnplikten avskaffats jobbar Försvarsmedicincentrum nu febrilt för att skapa en ny koppling.

– Från första januari 2013 blir vi ansvariga för hela Försvarsmaktens medicinska rekrytering. Vi har något vi kallar för Projekt Från ax till limpa. Det handlar om att vi hittar intresserad medicinsk personal och sedan sätter upp långsiktig plan för intresserade och lämpade individer som inkluderar en eller flera tjänstgöringsperioder i våra insatsförband. Det kommer att bli väldigt dyrt, fast det kommer vi inte runt om vi vill ha kompetensen, säger Timo Strömwall, chef för den försvarsmedicinska enheten. Han är amfibieofficer med sjuksköterskeutbildning, bekostad av försvaret, i bagaget.

ENHETEN ÄR EN del av Försvarsmedicincentrum (FömedC) och består efter den senaste omorganisationen av 106 tjänster. Huvuddelen är medicinsk personal med civil bakgrund som exempelvis läkare, veterinärer, sjuksköterskor och medicinska tekniker. Enhetens uppgifter är att vara sammanhållande för utveckling och utbildning av övriga Försvarsmakten.

– Tjänsterna här är i huvudsak administrativa vilket innebär att man på sikt förlorar sin kliniska färdighet. All legitimerad personal har rätt till klinisk tjänstgöring fyra veckor per år men det räcker inte i de allra flesta fall till att upprätthålla kompetensen fullt ut, säger Timo.

JUST VIDMAKTHÅLLET AV den medicinska spetskompetensen är även ett problem vid insatser. Normalt sett är det beredskap, utan några faktiska operationer, till skillnad från den civila vardagen där det i stort dagligen genomförs medicinska ingrepp.

– Läkare kan inte vara ute i sex månader, för då tappar de handlaget. De måste hem och jobba för att regelbundet få utföra ingrepp. Därför måste vi bygga ett system med växeltjänstgöring, säger Timo.

DET ÄR IDAG problematiskt är att få sjukvårdspersonal till insatser. Det gäller till del sjuksköterskor, men framförallt läkare. Det handlar om att Försvarsmakten ofta har för kort framförhållning, samt ofta en orealistisk bild kring hur länge läkare kan tjänstgöra, enligt Börje Sidenö, stabsläkare på Armétaktiska staben (ATS) på Högkvarteret.

– FömedC har försökt vara ute i god tid men då har de förband som haft ansvar för att sätta upp insatserna oftast vilat för länge på hanen. För att attrahera en intresserad läkare måste man rekrytera minst ett och ett halvt år före insatsen, säger han.

ATS och FömedC har under två och ett halvt års tid försökt få till stånd att centret ska både rekrytera och anställa sjukvårdspersonal till insatser. Något som nu verkar bli verklighet under nästa år, men som befaras vara igång fullt ut först under 2014. Samtliga företrädare för det militärmedicinska skräet framhåller att läkare kan tjänstgöra upp till två månader. Det är inte möjligt att få loss dem från de civila arbetsgivarna längre.

UR LEIF HÄRDIGS, sjukvårdscentrums ställföreträdande chefs, perspektiv borde samhället återta en syn som liknar det tidigare totalförsvarets.

– Det militära sjukvårdssystemet måste ses som en nationell angelägenhet. I dagens slimmade civila sjukhusorganisation finns inga marginaler för att plocka bort folk en längre tid och det är samma sak i Försvarsmakten som inte har pengar att anställa specialister på heltid. Det gör att sjukvårdssystemet måste baseras på tidvis tjänstgörande och fördjupade samarbeten med universitetssjukhusen. De vi utbildar här höjer den nationella sjukvårdsförmågan efter exempelvis bilolyckor. Varje utbildad stridssjukvårdare som i sin vardag kommer till en trafikolycka innan polis och ambulans. Han eller hon kommer att öka sannolikheten att rädda liv och minska kostnaderna för samhället, säger Leif

LEIF HÄRDIG SKULLE även vilja utbilda civil medicinsk personal på Försvarsmaktens nya materiel för att samhället ska ha möjlighet att snabbt kunna grupperade dem i försvarets miljö vid kris. På frågan om han upplever att det finns en medvetenhet från den civila sidan i dessa frågor, svarar Leif:

– Både och. De som jobbar med sjukvård och går våra kurser förstår behoven. Men jag är osäker på om Socialstyrelsen vet.

I de nyuppsatta regionala staberna kommer det att ingå en stabsläkare, vilka skulle kunna ha en mycket viktig funktion i samhällets sjukvårdsberedskap om de ville och fick.

– Om jag satt som stabsläkare i en regional stab skulle jag absolut åka ut och inventera vilka sjukvårdsresurser som finns i området i händelse av en allvarlig kris. Då kommer vissa att säga att ”Det ligger inte på er. Det är inte ert ansvar. Det ligger på Landstingen och Socialstyrelsen.” Men om du sedan frågar Socialstyrelsen om de genomfört det kommer de sannolikt att svara att ’Nej, det hinner vi inte med’, säger Leif Härdig.

VID DISKUSSIONER KRING rekrytering till sjukvårdstjänster kommer ofta läkarlönerna upp.

– Ute på en bataljon kanske man tänker att en läkare är en läkare, fast för mig är det inte så. Just nu exempelvis har jag vakanser. Jag måste ha en infektionsläkare och en företagsläkare. Det går inte med vilka läkare som helst. Jag anställer bara specialister på enheten, här kommer det inte in några youngisar. Du måste minst ha fem års relevant erfarenhet och relevant utbildning, säger Timo Strömwall. ▶

FÖRBANDSBESÖK

Foto: Johan Lundahl – FBB

Försvarsmedicincentrum skulle vilja utbilda civil sjukvårdspersonal på den militära materielen för att öka krisberedskapen.

Försvarsmakten betalar löner som ligger ungefär på samma nivå som landstingen, enligt Timo.

DEN FÖRSVARSMEDICINSKA ENHETEN är också ansvarig för utveckling av försvarets medicinska förmågor. Utvecklingen kan exemplifieras med en sådan sak som den tourniquet som idag är standard på insatser.

– Internationella studier har visat att upp till sju procent av soldaterna som dör kan räddas om man behandlar massiv blödning först. Medicinska rådet rekommenderade därför införande av tourniquet i FM, säger Timo Strömwall.

Det medicinska rådet leds av Lars Lundberg, professor i medicin, som är anställd på FömedC. I rådet samlas personer med relevant medicinsk sakkunskap för att granska nya metoder som avses införas. Det kan handla om allt från förstaförbandsmateriel till solkrämer. Rådet är rådgivande inför beslut om användning som fattas av Högkvarteret.

Övrig utveckling på enheten kan handla om att följa upp de senaste rönen från de konflikter som pågår ute i världen, både avseende behandlingsmetoder och skadeutfall på grund av nya vapensystem.

I ÅR HAR FÖRSVARSMEDICINSKA enheten utbildat nästan hundra personer inför tjänstgöring i insatser, huvuddelen i Afghanistan. Utbildningen är personalkrävande, vilket frestar på då man i dagsläget inte har några insatsförband att ta utbildningspersonal ur, men man anser sig lyckligt lottad. Att det finns flera nedlagda förband i Göteborgsområdet har lett till att många tidigare yrkesofficerare nu är reservare och har möjlighet att stötta.

– Jag måste uttrycka mitt varmaste tack till de reservofficerare som kommer in på kort varsel för att stötta oss med utbildning. Vi har reservare som kommer in och gör ett kalasjobb. De som jobbar som sjuksköterskor och läkare kommer dessutom in med färsk erfarenheter från sjukvården vilket är ytterligare en bonus, säger Timo Strömwall.

DANIEL SKOGLUND

Foto: Daniel Skoglund

Timo Strömwall, chef försvarsmedicinska enheten i Göteborg.

Fakta Försvarsmedicincentrum och Göteborgs garnison

Uppgift: Utveckla, utbilda och rekrytera till försvarets sjukvårdssystem. Leda och utbilda hemvärn.

Plats: Kåringberget, Göteborg (Tidigare KA 4 och Marinkommando Väst)

Ingående enheter: Försvarsmedicinska enheten, Elfsborgsgruppen med fyra Hemvärnsbataljoner, Garnisonsenheten och stabsenheten, Lokalplaneringsenhet Syd.

Kommande förändringar: Övertar två sjukhuskompanier från Trångregementet i och med införandet av Försvarsmaktens organisation 13. Leda försvarets rekrytering av medicinsk personal. Inhysa del av regional stab.

Stockholms cityhotell #1 i Försvarets hotellavtal!

Centralt, lugnt läge. Nära med
båt, T-bana, buss och spårvagn.

Samma låga pris erbjuds
anställda inom Försvarsdepartementets
verksamhetsområde och medlemmar i
hemvärnet, frivilliga försvarsorg. och
militära kamratföreningar, rekryter under
utbildning till sjömän och soldater samt
aspiranter och kadetter under utbildning
till officer. Gäller även för veteran samt
nära anhörig – make/maka & barn – till
personal tjänstgörande i utlandsstyrkan.

För rumsbokning:
www.orlogshotellet.com
info@orlogshotellet.com
Tel. 08-611 01 13

Siftelsen
Drottning Victorias Örlogshem
etabl. 1908

POSITION: N 59° 19',8 O 18° 03'

Många vill samarbeta med oss - vill du?

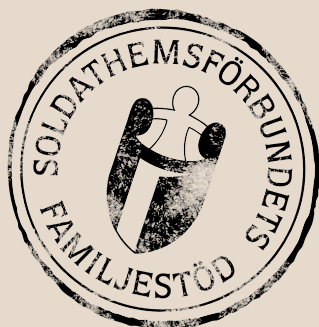
I våra uppdrag och projektåtaganden åt kund hjälper vi
till att omvandla visionerna till konkreta förslag. Vi är ett
oberoende teknikkonsultbolag med projekt som spänner
från övergripande och teoretiska analyser till detaljerade
kravspecifikationer. Välkommen till ÅF!

www.afconsult.com/forsvar

Innovation by experience

VI STÖDGER HELA SOLDATFAMILJEN!

Familjestödets innehåll är utformat med hänsyn till de förändrade
livsvillkor som kan komma att möta soldatens familjemedlemmar,
släktingar & nära vänner i samband med en utlandstjänstgöring.

Vi erbjuder bland annat PREP-kurser för par, individuellt samtalsstöd,
familjerådgivning och aktiviteter vid landets soldathem.

Passa på att anmäla er till vårens PREP-kurser!

För mer info och anmälan, besök vår nya hemsida

www.soldathem.org

KORSÄGANDE EN REALITET I GÖTET

Trenden med korsägandet inom Försvarsmakten syns tydligt i Göteborg. De anställda inom garnisonen hör till två olika förband. För den lokala officersföreningen är det bara att laga efter läge.

– Vi organiserar de som jobbar inom Försvarsmedicinenheten, Garnisonsenheten, Ledningsplaneringsenheten och Älvsborgsgruppen, samt vaktpersonalen, säger Johan Öhlen, ordförande i OF Göteborg.

Vaktpersonalen och sjöinfokompaniet med bevakningsbåtarna hör till Amfibieregementet.

– Tidigare var vi drygt 80 medlemmar, men nu har vi växt till över 100 stycken eftersom vi plockat in soldaterna i vaktplutonen också, säger föreningens sekreterare Sperling Blackenfelt.

Vaktsoldaterna hör till Amf, men arbetsleds på daglig basis av Försvarsmedicencentrum.

– Vi hanterar allt för dem, utom löneförhandlingar i Ralsen, min uppfattning är att de har omhändertagits bra av Amf trots att de är utlokaliserade, säger Johan Öhlen.

SOM BRUKLIGT ÄR inom Försvarsmakten präglas det lokala arbetet mellan fack och arbetsgivare av god ton och samförstånd.

Arbetet med den kommande organisationen gick bra, centret fick utökad personalram, men också ett utökat ansvar både för rekrytering och utbildning

av medicinsk personal, vilket var något som efterlysts länge av många inom sjukvårdstjänsten inom försvaret. Dessutom flyttas de två sjukvårdskompanierna från Trängregementet i Skövde till Göteborg.

– Vi kommer säkert att behöva genomföra justeringar på förbandet under nästa år vilket kommer att innebära ett jobb för oss. Dessutom har vi många vakanser, säger Johan Öhlen.

FÖRUTOM OMORGANISATIONEN INFÖR 2013 är det Rals-arbetet som dominerat under detta år. Ralsförhandlingarna börjar med vitsorden och de strukturella löneförändringar som man kommit överens om. När föreningen och arbetsgivaren är överens om de två punkterna går man vidare och förhandlar revisions-siffror per individ.

– Förra årets Rals blev färdig och undertecknad redan i augusti i år. Vi inledde förhandlingarna redan i våras. I år blev det en liten

Foto: Johan Lundahl – FBB

Utbildning är en central del av verksamheten på FömedC.

chefssatsning kan man säga. Har inte varje medlem fått en ökning på minst medlemsavgiften till förbundet måste man säga att vi misslyckats, säger Sperling Blackenfelt som tillsammans med två kollegor ingår i föreningens Rals-grupp.

Policyn att ge varje medlem en bit av kakan gör dock att utrymme för enskilda lönesatsningar minskar.

Tidigare har man gjort satsningar på de med låg lön och på så vis lyft upp golvet i lönestrukturen. Därför var det i år dags att lyfta lite på taket. Men det blir inga jättelika satsningar i kronor räknat per medlem. Förra året fick förbandet 12 000 kronor extra i lokal pott vilket gjorde att det fanns större möjligheter att verkligen genomföra förändringar jämfört med i år där den lokala extrapotten var noll kronor.

– Det går oftast att bli överens med arbetsgivaren ganska fort. Oftast är det 8–10 namn där man är oenig. I slutändan brukar det bli 2–3 namn där det är riktigt svårt att enas. Det gäller att ha integritet tycker jag när man jobbar med det här, för det kommer ganska mycket frågor kring löneförhandlingarna. Vi är alltid noga med att ha klara grunder för att kunna förklara resultatet för våra medlemmar, säger Sperling Blackenfelt.

SPERLING BLACKENFELT TYCKER att för få officerare och soldater nyttjar bilaga tre i Rals-avtalet. Den möjliggör för de anställda att få betald utbildning som inte är direkt kopplad till din huvudtjänst, men som skulle kunna ge individen möjlighet att söka andra tjänster inom eller utanför Försvarsmakten. Självläste han ryska för tre år sedan bekostat av Rals bilaga tre.

– Jag tror att officeren normalt sett inte ger sig själv tiden till att skaffa sig ytterligare kompetens, trots att möjligheten finns, utan plikttröget gräver ned sig i huvudtjänsten, säger han.

DANIEL SKOGLUND

– FÖRRA ÅRETS RALS BLEV FÄRDIG OCH UNDERTECKNAD REDAN I AUGUSTI

SECURING THE FUTURE

ARMING THE WARRIOR

Ammunition
Rocket Motors
Shoulder Launched Weapons
Demilitarization
Hand Grenades
Fuzes
Warheads
Pyrotechnics
Gas Generators and Catapults
Ballistic Devices
Civilian Products
Testing and Services

nammo

Råd till Försvarsberedningen:

GLÖM INTE SJÖFARTEN

För några försvarsbeslut sedan fanns ett helhetsgrepp när det gällde skydd av den för Sverige viktiga sjöfarten i ofred och ledning av densamma. Nu verkar det glömts bort på hemmaplan trots att vi vid insatser i Adenviken dagligen ser behovet. Nu är det upp till försvarsberedningen att ta tag i frågan, menar marinofficeren Jan Risby.

”Sveriges säkerhet byggs i samverkan med andra. Vi bidrar till egen och andras säkerhet...” Så står det i den svenska solidaritetsförklaringen som återfinns i den försvarsproposition som antogs av riksdagen 2010, som en följd av EU:s solidaritetsförklaring i Lissabonfördraget 2007.

”Sverige kommer inte att förhålla sig passivt om en katastrof eller ett angrepp skulle drabba ett annat medlemsland eller nordiskt land”. Solidaritetsförklaringen kräver givetvis aktiva förberedelser innan kriser uppstår.

SJÖTRAFIKFÖRORDNINGENS 4 KAP behandlar ”Särskilda bestämmelser för krigsförhållanden m.m.”. Detta kapitel gäller

om och när regeringen förordnar om det. ”Sådant förordnande får ges när riket är i krig eller krigsfara eller det råder sådana utomordentliga förhållanden som

är föranledda av krig eller av krigsfara vari riket har befunnit sig”. Hela 4 kapitlet ålägger Försvarsmakten en mängd uppgifter att lösa och kan närmast betraktas som en bereddorder.

I 7§ regleras fartygsbefälhavarens skyldigheter. Dessa omfattar bl.a. att följa anvisningar från FM om resans genomförande, att följa anvisningar om användande av leder och hamnar, anlåtande av lots, följa de anvisningar som föreskrivs på, av FM utfärdade, passersedlar. Allt sammantaget ställer 7§ krav på FM att kunna ”matcha” befälhavarens skyldigheter, utan att det uttryckligen står så.

Om FM inte kan hantera sjöfarten under förhållanden som nämns i 4 kap, kommer sjöfarten att verka i en miljö med lufthot, minhot och ubåtshot o.s.v. utan stöd från den svenska marinen, trots att marinen kommer att ha den bästa lägesbilden i oss

omgivande farvatten. Vi blir då den enda kuststat i Europa utan förmåga till sjötrafikledning.

Själv ser jag hela 7§ som en beredduppgift till marinen, som kräver såväl personal som förberedelser och övning. Nästan 84 000 hamnanlöp årligen i Sverige står för 95 procent av den totala volymen av all import och export till och från landet och Sverige har, med sin 2 700 km långa kust, den längsta kuststräckan av alla EU-länder. Värdet av ett enda modernt fartyg förstås om man vet att, om man skulle flytta över godset från ett av de största containerfartygen till tåg, skulle det motsvara ett tåg på 71 kilometer. För att inte tala om värdet för landet av de sjöburna drivmedelstransporterna och värdet av sådana transporter för nationens förmåga till uthållighet. Vi skall komma ihåg att under andra världskriget, så hade Sverige hårdare ransoneringar än det krigförande Storbritannien, av såväl livs- som drivmedel.

FÖR NÅGRA FÖRSVARSBESLUT sedan fanns i marinen resurser för sjöfartsskydd och sjötrafikledning. Förberedda beredskapsleder, sjöfartsskyddande mineringar, kustartilleri längst färdvägen och en myckenhet av personal i form av sjöfartsavdelningar vid marincommandona, hamngrupper med en hamnofficer i spetsen i våra hamnar, krigslotsar och sjötrafikkontrollstationer längs kusten och mycket annat. För riksviktiga sjötransporter fanns förband ur sjöstridskrafterna att avdela för fjärr- och närskydd, ubåtsjakt m.m.

Vikten av sjötrafikledning ökar, när mängden tillgängliga förband ur sjöstridskrafterna för sjöfartsskydd minskar. Allt ovanstående kunde för några försvarsbeslut sedan ”matcha” de civila fartygsbefälhavarnas skyldigheter enligt 7§.

Men, kan man ju invända, sjötrafikförordningen gäller ju bara svenskflaggade fartyg och handelsflottan är nu reducerad till ca 200 fartyg och utflaggningen fortsätter. Så sant, men ur ett folkförsörjningsperspektiv är det helt egalt vilken flagg fartygen längs våra kuster och i våra hamnar för. För ställdes neutralitetsdoktrinen krav på oss att ha förmåga att skydda främmande handelsfartyg på svenskt sjöterritorium och nu, vill jag hävda, ställer solidaritetsförklaringen samma krav, som ett minimum för att förklaringen skall ges någon som helst mening och innehåll. Från Grekland och hela vägen upp till Sverige har NATO:s kuststater organisationer och förmågor till sjötrafikledning, vilket även kommer att komma fartyg till del som har svensk flagg eller laster som skall till Sverige. Det är först när man kommer till svenska kusten som denna förmåga kommer att saknas. För alla.

DOKTRINEN FÖR MARINA operationer har sina sidor av insiktsfullhet. ”Försvarsmakten är en del av samhället och hämtar stora delar av sin styrka där. Detta innebär att många av våra svagheter kan befinna sig i de civila delarna av samhället”. Så sant och vår förmåga att hålla sjövägarna tillgängliga är ett imperativ för att

FÖR NÅGRA FÖRSVARSBESLUT SEDAN FANNS I MARINEN RESURSER FÖR SJÖFARTSSKYDD OCH SJÖTRAFIKLEDNING

Längs Europas kust finns ett fungerande system för sjötrafikledning i ofred. Men vid Sveriges kust upphör systemet, påpekar skribenten.

motverka att det civila samhället och folkförsörjningen kollapsar vid en påfrestning. Sjöfart och handel är avgörande tyngdpunkter som måste hanteras, annars spelar inte, aldrig så stora militära framgångar, någon egentlig roll.

Hur man internationellt hanterar sjötrafikledning ser vi i Adenviken, där sjöfarten kanaliseras till särskilda trafikstråk för förbättrat skydd. Problemet är att det är stora informationsmängder som skall hanteras kring sjöfarten, långt större än en sjöstyrkechef förmår att hantera. Därför sköts sjötrafikledning internationellt av särskilt utbildad militär personal och organiseras i särskilda förband, medan sjöfartsskyddet hanteras av sjöstyrkechefen.

Situationen i Adenviken är tämligen statisk och med en okvalificerad motståndare som verkar i en dimension. Den dag som regeringen väljer att sätta kapitel 4 i sjötrafikförordningen i kraft, så kommer läget att vara dynamiskt och motståndaren att vara kvalificerad och hotet att vara i tre dimensioner.

Det kan tyckas märkligt att en högt utvecklad och välmående nation med 9,5 miljoner innevånare inte förmår att säkerställa ens ett minimum av skydd för sin existens i händelse av ofärd. Att sjötrafikledning "fallit bort" är nog beroende av vår "strategiska timeout" och förmodligen en funktion av att existensförsvaret "försvann". Sjötrafikledning är att betrakta som civil-militär samverkan i sin högsta potens och för nationen den avgjort viktigaste till funktionen. Att Försvarsmakten påbörjat återtagning av territoriell verksamhet i och med införandet av de regionala staberna är glädjande och utvecklingen måste fortsätta med återtagning av vår förmåga till sjötrafikledning inom ramen för civil-militär samverkan.

VÄRDET AV CIVIL sjöfart och handel i kristider kan bäst illustreras med följande citat av den amerikanske generalen Dwight D.

Eisenhower: "When final victory is ours, there is no organization that will share its credit more deservedly than the Merchant Marine".

Vi saknar, har alltid saknat och alltid kommer att sakna resurser för skydd av annat än en bråkdel av sjötrafik längs våra kuster och det är då än viktigare att kunna kanalisera sjötrafiken på ett sådant sätt att fartygen inte far runt på havet som obestämnda artiklar vid en konflikt. Att konfliktnivån inte behöver vara särskilt hög är operationerna i Adenviken ett bra exempel på. Där hanteras sjötrafikledningen av MTO Dubai och övergripande av NATO Shipping Centre. Sjötrafikledning handlar mest om informationshantering och dito spridning och att kanalisera sjötrafiken så att den kommer ur vägen för krigshandlingar i alla dimensioner.

Detta kan inte vara någon annans än marinen ansvar. Sjötrafikledning övas inom ramen för nästan alla NATO-övningar vi deltar i. Det finns former och procedurer för verksamheten, så vi behöver inte uppfinna egna, nationella metoder för sjötrafikledning. Bara bli en länk i en redan fungerande kedja längs Europas kuster, snarare än ett hack i kedjan.

Min önskan är att försvarsberedningen tar upp frågeställningar om folkförsörjningen i ofärdstider. Finns det någon viktigare fråga, när det gäller tänkbara, framtida hot mot nationen än fri handel och sjöfart?

JAN RISBY
4.sjöstridsflottiljen

FOTNOT: En version av denna text har tidigare publicerats på Marinbloggen.

Debatt om försvarsberedningen:

BEREDNINGEN GYNNAR IN

Till min glädje kan jag konstatera att debatten runt försvarsberedningen och dess arbete tycks ha kommit igång. Det är till stor del förväntade åsikter från förväntade tyckare. Men det är också inlägg vars innehåll gör mig minst sagt förvånad.

Ett sådant inlägg svarar överstelöjtnanten och redaktören för Kungliga Krigsvetenskapsakademiens nätdebattsida Johan Wiktorin för i förra numret av Officerstidningen.

I tidningen lovsjunger han försvarsberedningen, dessa ledamöter, uppgift och betydelse. Jag ställer mig tveksam till lovsången. Jag känner inte igen arbetet i försvarsutskottet och dess förhållande till försvarsberedningen som Wiktorin beskriver det. Det gör också att jag ställer mig frågande när det gäller artikelförfattarens uppfattningar om den politiska processen. Wiktorin skriver: ”Till beredningens fördel har varit att denna kunnat arbeta jämsides med ordinarie utskott, vilket gjort det möjligt för ledamöterna att bygga kunskap. Därför var det olyckligt att statsrådet Tolgfors lät bli att ha beredningen inkallad, eftersom det minskade kunskapen och också underminerade argumentet varför en beredning ska finnas.”

UNDER FÖRRA RIKSDAGSPERIODEN (2006-2010) hade jag förtroendet att vara ledamot av riksdagens försvarsutskott. Någon fördel av att vi hade utskottsledamöter som satt i försvarsberedningen fann inte jag. Tvärtom. Något parallellt arbete mellan utskott och beredning existerade inte. Beredningens arbete var ett och utskottets ett annat. Däremot hade beredningens ledamöter fördelar jämfört med oss vanliga dödliga i att de i vissa frågor fått mer information. Beredningsledamöterna hänvisade inte sällan till ”som vi som sitter i beredningen känner till”, ”vi i beredningen har ju träffat...” och liknande. Det blev emellanåt ett A-lag och ett B-lag i Försvarsutskottet. Där Riksdagens valda – försvarsutskottet – fick stå tillbaka för den av regeringen tillsatta försvarsberedningen.

I det praktiska arbetet möttes heller aldrig de två. Försvarsberedningens arbete diskuteras inte i försvarsutskottet och det kommer inte upp till riksdagsbehandling eftersom det är en beställning från regeringen där ledamöterna är utsedda av regeringen.

Under arbetets gång informerades ytterst sparsamt om vad som beredningen arbetade med. Vilka utlandsresor den gjorde fick vi veta i utskottet när ledamöterna kom tillbaka och hade svårt att inte prata om vad de upplevt runt om i världen. Bland annat fick vi från en av ledamöterna veta att ”Kina kommer inte att anfalla Sverige”. Jag frågade och de försäkrade att det skulle de inte göra.” (sic)

Det är inte de besvärliga, de ifrågasättande, de utmanande, de alltid sanningssä

NU FICK VI på olika sätt, långt utanför de officiella kanalerna, underhandsinformation om vad som pågick i beredningen. Så kunde vi till exempel i ett första utkast 2007 läsa en synnerligen tam textversion om den ryska gasledningen genom Östersjön. I en följande version hade texten spetsats till ganska rejält och beskrev den verkliga som många av oss också uppfattade den. Men när rapporten sedan kom hade avsnittet om gasledningen genom Östersjön tonats ner till några harmlösa textrader. Vad som egentligen hände och varför man inte i klartext förklarade riskerna och de troliga konsekvenserna med gasledningen får vi nog aldrig veta. Det känner bara den gamla försvarsberedningen och dess tjänstemän till.

Som riksdagsledamot i försvarsutskottet hade jag ingen möjlighet att inom utskottets arbete ställa frågor eller kritisera beredningens båda rapporter (”Säkerhet i samverkan” som presenterades i december 2007 och ”Försvar i användning” som kom i juni 2008.) Detta kunde inte heller göras i kammaren då rapporterna inte tillställdes de folkvalda utan regeringen direkt.

ETT STORT PROBLEM med Försvarsmakten var att många militära chefer på höga befattningar såg försvarsberedningens rapporter

TE RIKSDAGENS ARBETE

ande som belönas med en plats i försvarsberedningen, skriver Rolf K Nilsson.

som beslut från riksdag och regering och började arbeta efter dess innehåll. En alltför vanlig syn vid förbandsbesök efter juni 2008 var förbandschefer som viftade med försvarsberedningens rapporter som om det vore Maos lilla röda under kulturrevolutionen och lyckligt förklarade ”Vi har redan börjar arbeta efter den här”. Illa. Mycket illa. Försvarsberedningens rapporter hade inte diskuterats i vare sig utskott eller kammare. Inte heller hade regeringen lagt någon proposition som byggde på beredningens arbete. Det var en rapport från en grupp människor som med stor budget och många tjänstemän tyckt till. Och detta hade delar av Försvarsmakten redan börjat arbeta efter.

Försvarsberedningens arbete lade också locket på försvarsutskottets arbete under tiden. Sälunda fick vi i den moderata gruppen inom försvarsutskottet en begäran, eller en tydlig önskan, från försvarsdepartementet att visa frågor skulle vi inte röra i eftersom ”man nu kommit överens i beredningen”.

I den bästa av världar skulle man kanske kunna få en försvarsberedning som Wiktorin beskriver den. Men nu befinner vi oss inte där. Ledamöterna i försvarsberedningen är partipolitiskt tillsatta. Det är politiker i karriären som intar platserna. Politiker

som är beroende av sina partiledningars förtroende för att kunna fortsätta göra karriär. Och det är inte de besvärliga, de ifrågasättande, de utmanande, de alltid sanningsägande som belönas med en plats i försvarsberedningen.

Jag ifrågasätter lämpligheten att det är politiker i karriären, att det är riksdagsledamöter som sitter i försvarsberedningen. Det är trots allt riksdagens ledamöter som ska granska regeringen. Hur kritiskt granskande är man till den hand som ger en hjälp i karriären? Försvarsberedningen är en politisk skvader som borde förpassas till museum.

En alltför vanlig syn vid förbandsbesök efter juni 2008 var förbandschefer som viftade med försvarsberedningens rapporter som om det vore Maos lilla röda under kulturrevolutionen och lyckligt förklarade ”Vi har redan börjar arbeta efter den här”.

OMVÄRLDSANALYS MÅSTE SKE kontinuerligt. Varje dag, varje vecka, varje månad. Frågan är om det är personer knutna till partipolitiken som ska göra denna omvärldsanalys. Strikt objektiv tror jag inte någon människa kan vara. Men nog hade det känts mer troligt att en grupp yrkesmänniskor utan partibindningar kommit med bättre, i meningen neutralare, beslutsunderlag. Beslutsunderlag som sedan politiken fått ta del av och därefter fattat de avgörande besluten.

Jag skulle därför vilja föreslå en stående kommitté bestående av partipolitiskt obundna experter som militärer, diplomater, statsvetare och underrättelsefolk som kontinuerligt analyserade de militära och säkerhetspolitiska skeendena och delade av sig med sin expertis till regering och berörda utskott i Riksdagen. En stående kommitté som gör sin omvärldsanalys utifrån kunskap och yrkesskicklighet.

Med en stående analysgrupp hade det inte heller behövt tillsättas en försvarsberedning. Den politiska delen av arbetet hade kunna genomföras på parlamentarisk väg genom försvarsutskottet i riksdagen.

ROLF K NILSSON (M)
Fd ledamot i försvarsutskottet

FOTNOT: Denna text har tidigare varit publicerad på Rolf K Nilssons blogg.

FÖRBUNDSNYTT

SENASTE NYTT FRÅN
OFFICERSFÖRBUNDET

HAR DU KOLL PÅ ARBETSRÄTTEN

Officersförbundet genomför varje år ett antal fackliga utbildningar där du som är medlem i förbundet kan lära dig mer om de lagar och regler som styr arbetsmarknaden. Läs mer på www.officersforbundet.se.

ÄR DU RÄTT FÖRSÄKRAD?

Genom ditt medlemskap i Officersförbundet kan du teckna ett antal personförsäkringar. Vet du vilka försäkringar som du tecknat? Logga in på förbundets hemsida och kontrollera ditt försäkringsskydd.

Officersförbundets medlemsundersökning:

"Officersförbundet inte lika

Officersförbundet bör satsa på att bli bättre på att förhandla om löner och andra anställningsvillkor. Det framgår av analysen som undersökningsföretaget Novus gjort av Officersförbundets medlemsundersökning från i våras.

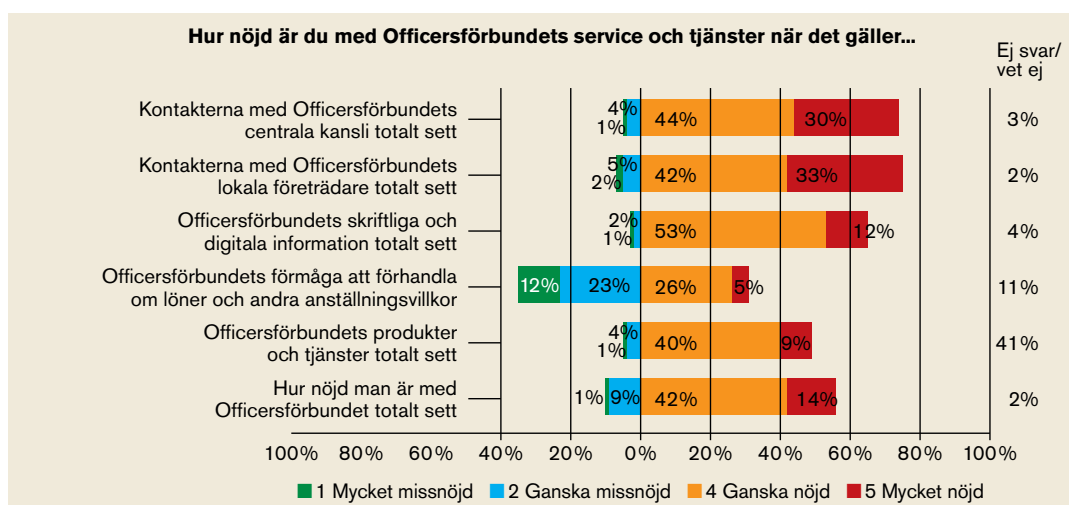
"Upplever att Officersförbundet misslyckas många gånger i förhandlingar som berör lön och anställningsvillkor." Det skriver en medlem i sitt frisvar i medlemsundersökningen. Ett av resultaten i undersökningen är att andelen medlemmar som instämmer helt eller delvis i att Officersförbundet är en stark organisation fallit med tolv procentenheter.

– Min bedömning är att det bland annat är en effekt av Försvarsmaktens agerande när det gäller arbetet med bemanningen av organisation 13 och hur införandet av den internationella arbetskyldigheten gick till, säger Lars Fresker, ordförande i Officersförbundet.

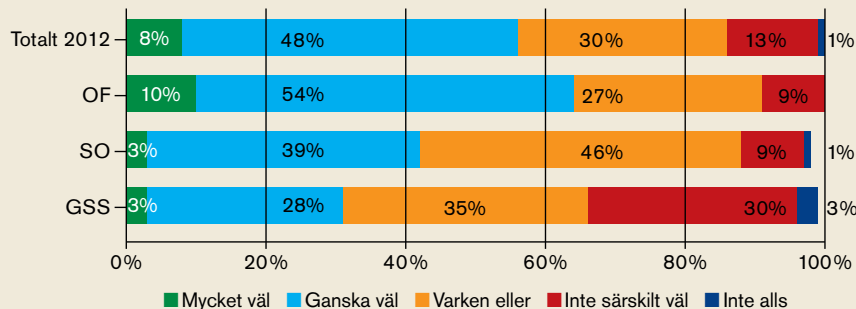
Svårare läge

Officersförbundet får relativt goda betyg på sin service och tjänster med undantaget förmågan att förhandla om löner och andra anställningsvillkor.

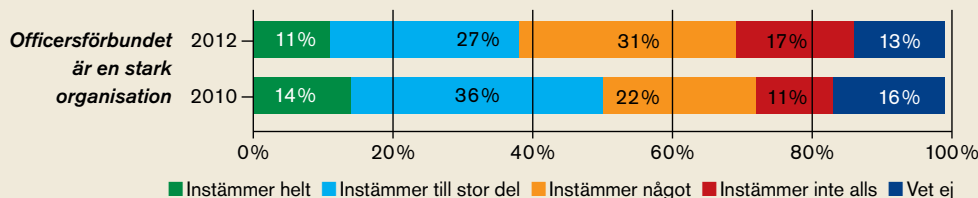
– Medlemmarna reagerar troligen på att vi inte får samma resultat som tidigare. Vi möter en arbetsgivare som länge har saknat en lönepolitik och inte tagit höjd i budgeten för personalkostnader, vilket påverkat vår möjlighet att driva en dialog med positivt resultat. Sedan tror jag att förhandlingarna kring arbetstidsavtalet spelar in, men där tror jag att de

Fråga 31. Hur väl anser du att du känner till Officersförbundet?

Fråga 32. I vilken utsträckning instämmer du i följande?

flesta vet att det inte är förbundet som bromsat, säger Lars Fresker.

Officerare känner bättre till Officersförbundet än både specialistofficerare samt soldater och sjömän

(GSS). Varannan medlem läser alltid Officerstidningen och 28 procent säger sig ofta läsa tidningen. Äldre läser tidningen i högre grad än yngre. 73 procent är

nöjda eller mycket nöjda med tidningen.

– Det känns bra att medlemmarna gillar tidningen. Min uppfattning är att det finns ett stort

OFFICERSFÖRBUNDET PÅ FACEBOOK

Officersförbundet finns på facebook. Där kan du bland annat få glimtar av förbundets dagliga verksamhet. Välkommen att säga vad du tycker om

Officersförbundet och Försvarsmakten och dela med dig av information du tror är intressant för andra medlemmar.

MEDLEMSSTATISTIK

Yrkesverksamma, 3/12 2012

Officer	8889	(-35)
Reservofficer	49	(+1)
Soldat/gruppbefäl	2967	(+190)
Hedersmedlem	4	(+0)
Övrig	70	(-2)

starkt”

intresse för en tidning som sammanfattar vad som händer inom försvaret och försvarspolitiken, samt ger en bild av den militära personalens vardag och villkor, säger Daniel Skoglund, chefredaktör för Officerstidningen.

Svårt få information

Många soldater och sjömän uppfattar även att det kan vara svårt att hitta information och hur de ska komma i kontakt med förbundets företrädare på ute på förbanden.

– Novus analys har visat att vi bör lägga kraft på att förbättra officersföreningarnas förmåga att fånga upp frågor hos soldater och sjömän. Många nya GSS-medlemmar har låg kunskap om förbundet och några efterlyser i frisvaren mer grundläggande information kring rättigheter och skyldigheter som anställd, säger Lars Fresker.

Undersökningen genomfördes innan sommaren och bestod av 1400 enkäter. I urvalet var soldater och kvinnor överrepresenterade för att det skulle vara möjligt att bryta ner deras svar i undergrupper. 700 medlemmar svarade på enkäten. Total svarsfrekvens på 50 procent. Nedbrutet på soldater och officerare blir det 60 procent bland yrkesofficerare och 37 procent bland GSS. Undersökningen genomfördes av undersökningsföretaget Novus som även gjort statistiska analyser av svaren.

– Tidigare har vi haft en svarsfrekvens på 70 procent. Jag kan bara se samliga medlemmarna om att svara på våra medlemsundersökningar i framtiden, de är ett av våra viktigaste instrument för att få kunskap om medlemmarnas syn i olika frågor, säger Lars Fresker.

Officersförbundet kommenterar dom för vådaskott

En officer på Ledningsregementet dömdes i slutet av november till 40 dagsböter i Uppsala tingsrätt efter ett vådaskott. Officersförbundet uppfattar att det är olyckligt att Försvarsmakten i detta fall valt att fokusera ensidigt på den enskilde vid händelsen utan att se helheten som föregick skottet.

Officersförbundet noterar, efter läsning både av den lokala avvikelserapporten och tingsrättens dom, att fem säkerhetsbarriärer brutit innan olyckan skedde.

Tre faktorer samspelar

– Ser man på tillbud generellt är det oftast tre faktorer som samspelar: människa, teknik och organisation. Trots det är det vanligt att Försvarsmakten väljer att endast följa upp ansvaret i det sista ledet i skendet – den enskilda individen längst ut på linan, säger Lars Fresker, förbundsordförande i Officersförbundet.

Den första brutna barriären är att den dömda själv anmält bristande dagsform. Den andra är en ny lokal bestämmelse som föreskrev att vapnen skulle förvaras med uppspänd mekanism (i strid

med centrala bestämmelser inom FM). Den tredje är att magasinerna förvarades laddade i den nyttjade kassunen. Den fjärde är att specialistofficeren stoppade ett laddat magasin i vapnet i tron om att det var tomt samt gör mantelrörelse. Den femte och sista är att vederbörande avlossade vapnet i tron att det var en blindavfyrning.

Processen ska vara känd för alla

– Ansvaret för ett vapens hanterande vilar alltid hos den enskilde, fast samtidigt får man inte blunda för att olyckan är ett resultat av flera aktörers beslut och miljöer där vapnet hanterats. För att komma vidare och få bättre verksamhets-säkerhet måste helheten utredas, inte bara den felande individen. Utbildar vi oss för dåligt idag? Är tempot för högt? Är säkerhetsarbetet korrekt strukturerat? säger Lars Fresker.

Officersförbundet anser även att processen för anmälan och utredning vid tillbud måste vara känd för samtliga anställda, så att de anställda kan uppleva en trygghet i vardagen och på så vis bli delaktiga i att bygga upp en lärande säkerhetskultur i Försvarsmakten.

– Personalen måste vara trygg med att den blir rättvist behandlad

i Försvarsmakten. Det finns en vedertagen gång för hur händelser ska utredas och ansvar fastställas – en kedja som går via Försvarets personalansvarsnämnd (F-Pan). Den gången har inte följts i detta fall, säger Lars Fresker.

Den dömda officeren har erhållit rättshjälp av Officersförbundet. Analys av domen pågår. Inget beslut har ännu fattats om domen kommer att överklagas.

Förbundet fokuserar på säkerheten

Officersförbundet arbetar sedan flera år med att stärka verksamhetssäkerheten i Försvarsmakten. Förbundsmötet 2011, där medlemmarna beslutar förbundets inriktning för de kommande tre åren, beslutade att förbundet under denna mandatperiod ska satsa på att försöka få Försvarsmakten att röra sig från en straffande kultur i riktning mot en lärande kultur.

Under nästa år kommer förbundet att arrangera seminarier kring verksamhetssäkerhet. Förbundets rapport ”Ett säkert försvar?” från 2008 var i mångt och mycket ett startskott för förbundets nuvarande arbete med arbetsmiljö och verksamhetssäkerhet.

Nyheter från F-pan

Varning för frånvaro vid rehabilitering

En soldat får en varning då han inte fullföljt den rehabilitering som arbetsgivaren och han avtalat om. Soldaten som medgivit att han brukat narkotika på fritiden och sedan tidigare brutit ett rehabilite-

ningsavtal deltog i en andra behandling då han även avbröt den behandlingen. F-pan finner att soldaten gjort sig skyldig till tjänsteförseelse som inte anses ringa och han får en varning.

Nämnden påtalar också att om soldaten fortsätter att missköta sig kan det medföra att man prövar frågan om att skilja honom från hans anställning.

Officersförbundet nu i mobilen

Officersförbundet har tagit fram en mobilsajt, en light-version av hemsidan som du landar på när du surfar till www.officersforbundet.se i mobilen.

Mobilsajten innehåller nyheter, kontaktuppgifter och Villkorsguiden som bland annat innehåller information om vilka arbetstider, ersättningar och försäkringar som gäller för dig som arbetar inom Försvarsmakten.

Vill du hellre komma till förbundets hemsida när du surfar

från mobilen så trycker du på den ikonen på mobilsajtens förstasida så omdirigeras du till vår fullständiga webbplats.

Mobilsajten fungerar i alla nyare mobiler men inte lika bra i äldre modeller.

Kolla dina medlemsuppgifter

När vi gjorde ett e-postutskick i slutet av november om Officersförbundets nya mobilsajt märkte vi att många av er har en felaktig e-postadress registrerad i medlemsregistret.

På webbplatsen www.officersforbundet.se kan du logga in på "Min Sida" och ändra dina uppgifter om adress, telefon, e-post, lön och arbetsplats.

Där hittar du också uppgifter om din föreningsstyrelse och kan se vilka försäkringar du har tecknat genom Officersförbundet.

FÖRSVARSMAKTEN SÖKER

CHEF TILL UTBILDNINGSGRUPP SÖDERTÖRN, AMF 1

Södertörnsgruppen har ledningsansvaret för Nationella Skyddsstyrkorna - Hemvärnet, inom Stockholms läns sju kustkommuner i Stockholms skärgård och är en del av Amfibieregementet på Berga. Ansvarsområdet består av två bataljoner med vardera tre kompanier samt ett fristående sjötransportkompani och ett insatskompani.

Läs mer och ansök på www.forsvarsmakten.se

Sista ansökningsdag 2013-01-15

FÖRSVARSMAKTEN

Foto: Kottetoys

Vi är på plats

Inte på en stol, utan på flera olika uppdrag. Kanske bredvid dig.

Med 20 års erfarenhet inom försvarssektorn har vi idag en stor kunskapsbank. Därför kan vi se till att du får den kompetens du behöver.

Bland våra konsulter hittar du till exempel kravställare, verksamhetsutvecklare, systemarkitekter och projektledare. Men vi ger dig inte vilken kravställare eller systemarkitekt som helst, utan den som är rätt för just ditt uppdrag.

Rätt person på rätt plats helt enkelt.

Sjöland & Thyselius

Hälsingegatan 43, Stockholm

08-587 623 00

www.st.se

marinette.radebo@st.se

Kurskatalog 2013

Nu finns Officersförbundet kurskatalog för nästa år att ladda ner på www.officersforbundet.se/facklig_ utbildning. Antalet kurser är färre än vanligt eftersom den ordinarie kursverksamheten kommer att kompletteras med föreläsningar, möten och aktiviteter på förbanden. Mer information om detta kommer framöver.

Ny bättre sjukvårdsförsäkring från 2013

Den sjukvårdsförsäkring som Officersförbundet erbjuder medlemmarna att teckna hos Länsförsäkringar förbättras från den 1 januari 2013 då fler tjänster ingår. Priset för försäkringen ökar samtidigt med 7 kronor, från 273 till 280 kronor i månaden.

I din nya sjukvårdsförsäkring får du nu

- Snabb tillgång till specialistvård.
- Hälsoprofil – få koll på din hälsa på tjugo minuter.

- Fem hälsoprogram för bättre vanor med webbaserade självhjälpsprogram:
 - Stressa mindre
 - Må bättre – förebygger negativa tankar och depression.
 - Sluta röka.
 - Lite sundare – hjälp med att äta bättre och röra dig mer.
 - Balans - hjälp med att få balanserade alkoholvanor.
- Personligt samtalsstöd.

- Psykolog, jurist, ekonom, hälsocoach och präst.
- Chefs- och medarbetarstöd.
- Arbetslivsinriktad rehabilitering och behandling av beroende och missbruk.
- Chefsstöd för ledarskapsfrågor.

Du som redan har en sjukvårdsförsäkring får hem ett nytt försäkringsbesked från Länsförsäkringar i januari.

Läs mer om sjukvårdsförsäkringen och andra försäkringar på www.officersforbundet.se

“COMMITMENT TO EXCELLENCE”

RACKminus
MOLLE CHESTRIG

LARRY VICKERS
VAPENREMMAR

TEN-SPEED
MAGASINS FICKOR

TEN-SPEED
DUMP FICKA

Replik om specialistofficerarnas löneläge

Försvarmaktens förhandlingschef, Ulf Olsson, intervjuas om löneläget i Officerstidningen nummer 8 2012. Han gör där ett påstående att det inte är något konstigt att soldater tjänar mer än specialistofficerare.

Detta påstående grundar sig på en teoretisk modell där soldaten har en längre anställning och mer erfarenhet än specialistofficeren. För detta, teoretisk, fall är jag beredd att hålla med honom, soldater kan

Uttalandet av försvarmaktens Förhandlingschef närmast kränker specialistofficerarna och förminskar deras gärning

ha mer i lön än specialistofficerare och det kan vara befogat.

Nu ett verkligt exempel från vår samtid och ett förband inom armén. Specialistofficerare med mer än fyra års anställning tjänar

mindre per månad än soldater med mindre än två års anställning i Försvarmakten. Skillnaden är upp till 1000 kr, trots att specialistofficerarna utbildat en del av soldaterna under deras värnplikt

och regelbundet utbildar samma soldater än idag. Specialistofficeren har mer ansvar och leder regelbundet komplex och farlig verksamhet med soldaterna.

Detta faktum gör att uttalandet av Försvarmaktens förhandlingschef närmast kränker specialistofficerarna och förminskar deras gärning. Jag blir ibland förundrad över hur verkligheten kan tolkas så olika av olika människor.

PER CARLSSON
ordförande OF Lv 6

Foto: FBB

VÄRVA EN KOLLEGA

Vi är idag cirka 12 000 yrkesverksamma medlemmar i Officersförbundet. Det är bra men vi kan bli fler.

Ett medlemskap i Officersförbundet innebär trygghet genom förhandlingshjälp, en rad olika försäkringar, personlig rådgivning och stöd i alla faser av arbetslivet. Vi vet hur viktigt det är att få hjälp vid de tillfällen man behöver det.

Om vi bara får en chans att berätta det här för alla soldater, sjömän och officerare så är vi övertygade om att fler kommer att vilja bli medlemmar i Officersförbundet – och det är här vi behöver din hjälp

Snacka med en kollega om värdet av att vara med i förbundet och säg att han/hon enkelt ansöker om medlemskap på officersförbundet.se/medlem. Där fyller han/hon också i ditt namn och födelsedatum. Som tack för hjälpen får du en mjuk plånbok och en biobiljett.

På officersförbundet.se kan du läsa mer om förbundet och vilka mervärden som ett medlemskap ger.

www.officersforbundet.se/medlem

Kampanjen pågår till och med 31 mars 2013.

OBS! Anställda och förtroendevalda i förbundet omfattas inte av kampanjen.

ÖB:s mest korkade beslut

Våren 2004 samlade dåvarande ÖB, Håkan Syrén, Försvarens förbandschefer till chefsmöte på Karlberg. Bland övrig information meddelade han "jag har idag fattat mitt mest korkade beslut – jag har ställt in officersutbildningen".

Ett skäl som angavs var att man behövde tid för att överse den framtida utbildningen av Försvarens befäl. Men problemet var att han redan vid beslutstillfället själv ansåg att det var ett korkat beslut. Att medvetet fatta ett korkat beslut är – just korkat.

Stannade kvar

De som då drabbades var redan antagna till utbildningen när de fick beskedet att denna var inställd. Många av dessa valde att göra tjänst som instruktörer eller deltog i internationell tjänst på olika befattningar och skaffade sig breda praktiska kunskaper och erfarenheter i väntan på nya bud från Försvarensmakten. Flertalet av dessa sökte åter till officersutbildning när denna kom igång hösten 2006. År 2007 övertog Försvarens högskolan ansvaret för all officersutbildning åt Försvarensmakten och utbildningen gavs en akademisk status. När officerskursen vid Markstridsskolan, MSS, i Kvarn utexaminerades år

Foto: Johan Lundahl – FBB

Plutonschefsbeslutet måste vara ett feltänk, menar Livgardets tidigare chef.

2009 var generalerna Berndt Grundevik och Bengt Axelsson närvarande och utnämnde de unga officerarna till fänrikar i armén. De gavs ett betyg och ett utbildningsdiplom som intygade deras akademiska utbildning om 180 poäng vid Försvarens högskolan. Dessa unga officerare har sedan dess fullgjort sin tjänst i olika befattningar och i många fall har de tjänstgjort i ytterligare utlandsmissioner.

Utan förvarning

Den 6 september i år kallades försvarensmakten personal till ett informationsmöte där bl.a. officerarna från årskurs 2009 delgavs att deras utbildning "inte har något akademiskt värde". De erbjöds an-

ställning på specialistofficersbefattningar och de fick två veckor på sig att acceptera erbjudandet eller bli uppsagda. Vad har dessa unga officerare gjort för fel? Vissa av dem har avsatt tio år av sitt liv på en utbildning som Försvarensmakten erbjudit dem. De har examinerats och erhållit betyg och diplom som intygar att de har tillgodogjort sig en akademisk utbildning. De har efter sin examen arbetat i tre år på olika befattningar och befordrats till löjtnanter. Utan förvarning informeras de på detta sätt.

Inget stöd

Hur kan någon fatta ett sådant korkat beslut medveten om dessa konsekvenser för den enskilde?

Hur kan ÖB uttala sig och säga att han förstår dessa drabbade officerars reaktioner och att han sannolikt skulle ha reagerat likadant om han varit i deras situation, utan att korrigera beslutet? Hur kan någon med anständighet komma fram till att officerarnas utbildning och praktiska erfarenhet inte är något värd? Det är inte bara korkat det är oförsäkrat och vittnar om en osedvanligt dålig empati och förståelse för de egna beslutens konsekvenser.

Vad värre är när dessa unga officerare känner sig orättvist behandlade vänder de sig till sina chefer men får inget stöd. När de vänder sig till sin fackliga organisation, Officersförbundet, får de svaret att "detta inte är en facklig fråga". Dessa unga människor som utsatts för ett sådant grovt övertramp måste väl kunna få hjälp och upprättelse? En facklig organisation måste väl hjälpa sina medlemmar som blivit utsatta för ett bedrägeri av arbetsgivaren? Försvarensmakten borde väl vara skyldig dessa människor ett skadestånd om beslutet kvarstår?

ÖB – rätta till detta misstag innan det riskerar att bli ditt mest korkade beslut. Innan du fullständigt raserar förtroendet för Försvarensmakten och dess framtid – de unga subalternofficerarnas yrkes stolthet.

KENT EDBERG

Överste och f.d. Chef för Livgardet

KleenBore™ **SAFARILAND**
SPEEDFEED™ **BREAK FREE™**
VPBB™ **B SQUARE®**
SCOPE MOUNTS • SHOOTING ACCESSORIES • TOOLS

CLP SYSTEM AB
 At your service

Besök vår webshop <http://shop.clp.se>

CLP System AB
 Box 7002, S-187 11 Täby, Sweden
 Phone: +468 - 732 44 05

Fax: +468 - 732 44 09
 E-mail: info@clp.se
 Internet: www.clp.se

POSTTIDNING B

Avs: Officersförbundet, Box 5338, 102 47 STOCKHOLM

OFFICERSTIDNINGEN

MEDLEMSTIDNING FÖR OFFICERSFÖRBUNDET

ANNONSAVDDELNINGEN

Tel: 08-742 10 08

Mail: info@irmermedia.com

FOTO: JOI GRINDE

22 000
läser ditt budskap

**Annonsera i Sveriges starkaste
annonsorgan inom försvarssektorn!**

Direktkanalen till beslutsfattare och inköpare inom bl a; FMV, FRA, FOI, FortV, MUST, Rekryteringsmyndigheten och Högkvarteret.